

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXVI Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, LIEPA — JULY 28, 1982

Nr. 155

„Aušra“ Nr.29(69)

Rusino keliai

(Tęsinys)

Aiškus to įrodymas — vis didėjančių rusų kalbos skverbimas ir nerusiškas respublikas: nemaža jėga ir įstaigų rusų kalbą naudoja kaip tarnybinių; didėjančių tautinių mažumų gyventojų skaičius, knygų tiražai ne tik kad nedidėjančiai, bet net mažėjančiai, o knygynai pilni rusiškų knygų; trūkdomas naujų periodinių leidinių nacionalinėmis kalbomis išleidimas. Pastarąjį reiškinį gerai iliustruoja mūsų respublikos pavyzdys. Šiuo metu respublikoje dirba autotransporte arba turi privačias automašinas apie pusę milijono žmonių. Visai šiai armijai labai reikia savo spaudos organo. Bet Maskva apie tai nei girdi, nei nori — vairuotojams perša rusišką žurnalą „Za ruļiom“ („Už vairo“), kuris ir taip yra didžiausias deficitas. Tuo tarpu Lietuvos spaudos kioskuose šie žurnalai neišperkami. Vilniuje rusų kalba leidžiamas žurnalas „Russkij jazik v škole“ („Rusų kalba mokykloje“), kurio beveik niekas neperka.

Visa tai apvairuoja Tass-kento nutarimai. Jų išpūstose frazėse apie tautų draugystę ir vienijantį „didžiosios rusų kalbos vaidmenį“ tarp eilučių galima išskaityti štai kas: nuo šiol mes, tautinės mažumos, turime jau nebe vieną, o dvi gimtąsias kalbas. Kadangi pirmosios mes pradėdami mokytis nuo lopšio, kad antrioji nebūtų nuskriausta, ją būtina pradėti mokytis kuo anksčiau — nuo vaikų darželio. Ir mokykloje antrosios mokymui skirti didžiausią dėmesį ir, žinoma, skirti daugiau valandų. Bet juk mokiniai ir taip jau perkrauti, didinti jiems krūvį neįmanoma. Ji reikia kompensuoti kurio nors dėstomo dalyko sąskaita, šiuo atveju — mažinti gimtosios kalbos valandas.

Kartojasi variantas Muravjovo - Koriko, kuriam net buvo statomi paminklai už diegimą „Šiaurės Vakarų krašte“ antrosios — rusų kalbos.

O kaip gali būti ateityje? Nesuklypsime pasakę, kad pirmosios — mūsų senosios lietuvių kalbos laukia dar

senesnės — lotynų kalbos likimas pokario metų Lietuvos gimnazijose: iš pradžių ji buvo dėstoma kaip pilnateisės mokslo, vėliau jos valandos buvo vis mažėjančios, kol ji visai išnyko iš mokyklų programų.

Štai keli sakiniai iš T. Motylovos straipsnio „Kontaktų poezija“, išversto iš Maskvoje leidžiamo žurnalo „Literaturnoje obozrenije“ („Literatūros apžvalga“) ir išspausdinto 1981 m. rugpjūčio 8 d. „Literatūroje ir mene“: „Dar pirmąsiais Tarybų valdžios dešimtmėčiais sąjunginėse ir autonominėse respublikose emė formuotis inteligentai, įpratę ne tik kalbėti ir rašyti, bet ir galvoti rusiškai taip pat laisvai kaip ir savąja gimtąja kalba. „Kalnų sūnus ir dvasia, ir mintimis, ir visa savo esybe esu rusas, ir be rusų kalbos, be rusiškos aplinkos, nėra man gyvenime nieko arčiau — rašė Efendis Kapijevas“.

Štai jums gairės, į kurias turi orientuotis mūsų inteligentai, mūsų rašytojai, pagaliau mūsų tautiečiai!.. Aš manau, kad komentarai nereikalingi.

Bet ne vien tik tokių kelių siekiama įlieti Tarybų Sąjungos tautas į „matušką Rusiją“. Svarbiausias vaidmuo čia skiriamas tautybių maišymui per mišrias šeimas ir tam sudaromos pačios palankiausios sąlygos.

Mišrių šeimų atsiradimo mūsų krašte priežasčių yra įvairių. Dalis rusų ar kitų tautybių atstovų, gyvenančių Lietuvoje, tuokiasi su lietuviais arba lietuvėmis. Tai pats paprasčiausias ir nekalčiausias atvejis. Kad tas procesas intensyvetų, dabar mokslo įstaigose — nuo vaikų darželių iki aukštųjų mokyklų — visur organizuojami internacionaliniai vakarai, susitikimai su kitų tautybių bendraamžiais. Aišku, nieko bloga, jei vienos tautos vaikai ar jaunimas geriau pažins kitos tautos bendraamžius. Su laiku ši draugystė vis stiprinama ir skatinama, o toliau, jau subrendus, žiūrėk, ir sumainomi žiedai su kitataučiais. Taip ši nekalta priemonė tampa labai pavojinga.

(Bus daugiau)

Javų pardavimas bus pratęstas

Washingtonas. — Vyriausybės šaltiniai atidengė, kad prezidentas Reaganas, po išsamių pasitarimų su valstybės, žemės ūkio, izdo departamentais, nutarė pratęsti šiais metais pasibaigiančią sutartį su Sovietų Sąjunga dėl javų pardavimo. Sutartis pratęsiama vieneriems metams iki ateinančių metų spalio mėnesio. „The New York Times“ praneša, kad žemės ūkio departamentas spaudė vyriausybę parduoti sovietams kiek galima daugiau kviečių ir kitų grūdų, nes šių metų derlius bus labai geras ir Amerikoje bus jaučiamas javų rinkų trūkumas. Vyriausybė nutarė neatsiųsti javų prekybos sutarties, bet ją pratęsti.

Studijų komisija

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas sudarė plačią grupę iš valstybės depar-

tamento, gynybos, izdo, prekybos departamentų bei žvalgybos įstaigos pareigūnų, kuriems pavesta išstudijuoti ginklų sukūlimą Europos su Sovietų Sąjunga — „vamzdžiai - dujos“ sandėrį. Komisijai vadovauja izdo sekretorius Donald Regan. Kartu ši grupė nagrinės Amerikos santykius su kitomis NATO valstybėmis.

Britų pamaldos

Londonas. — Britanijos karališkoji šeima, aukštieji politikai ir karininkai dalyvavo pamaldose Šv. Pauliaus katedroje už Falklando konflikte žuvusius karius. Britų žiniomis, kare žuvo 256 britų kariai. Pamaldose dalyvavo daug buvusių britų vyriausybės narių. Pamaldos buvo ekuimeninės. Meldėsi kartu anglikonų galva arkivyskupas Runcie ir katalikų primas kardinalas Basil Hume.

Po pastarųjų teroro puolimų Londono mieste policija turėjo daug darbo saugoti aukštus svečius.

Palestinos Laisvinimo Organizacijos vadovas Yasser Arafat vakariniame Beirute lanko palestiniečių šeimas, karines pozicijas, pabėgėlių stovyklas. Jis bando pakelti palestiniečių moralę. (AP)

Italija remis Sibiro liniją

Roma. — Italija šeštadienį paskelbė, kad jos žodis Sovietų Sąjungai parduoti statomai Sibiro dujų vamzdžių linijai 59 turbinas bus išlaikytas. Italija glaudžiai bendradarbiaus šiuo klausimu su kitomis Europos Rinkos valstybėmis, sakoma užsienio reikalų ministerijos pareiškime. Turbinos statomos Nuovo Pignone inžinerijos įmonėje, nors turbinos yra General Electric bendrovės technikos. Kontraktas su sovietais siekia 470 mil. dol. Italijos premjeras dar liepos 7 d. pareiškė, kad sandėris su sovietais „vamzdžiai - dujos“ bus išpildytas. Dujotiekis kainuos 15 bil. dol.

Kaip rašyta, Prancūzija ketvirtadienį paskelbė panašų nutarimą. Prancūzų Alsthom - Atlantique bendrovė gamins milžiniškas turbinoms vėduokles, irgi JAV technikos. Ši bendrovė įsteigta 1976 m., sujungus elektrinių įrengimų bendrovę Alsthom su didžiausia Prancūzijos laivų dirbtuve Chantiers de l'Atlantique. Jungtinė bendrovė stato ne tik elektrinius įrengimus, bet ir laivus, geležinkelio motorus. Naujasis Prancūzijos greitis traukinyje TGV irgi šios bendrovės, kurią kontroliuoja Prancūzijos vyriausybė. Bendrovė turi 40 fabrikų su 42,000 darbininkų. Prekiaujama su 96 pasaulio valstybėmis. Pernai prancūzų bendrovės darbas siekė 2,5 bil. dol.

Valstybės departamentų kalbėtojas Dean Fischer, komentodamas Prancūzijos nutarimą parduoti sovietams turbinų vėduokles, kurios stums dujas linijoje, apgailestavo „polemiškai pareiškimo turinį“. Prancūzų ministeris

Cheysson pasakė, kad „Prancūzija ir Amerika nebesi- kalba ir artėja prie skyrybų“.

Dujotiekio ginčo pradžia Washingtonas laikėsi nuomonės, kad Europa, pirkdama iš sovietų dujas, taps per daug priklausoma nuo Maskvos. Dabar JAV vyriausybė pabrėžia, kad sovietai laukia ekonominės paramos, nes jie turėtų atitraukti dujotiekio statybą iš sovietų daug lėšų. Dabar Europa jiems suteiks apie 10 bil. dol. kreditų. Sovietams daugiau lėšų liks ginklavimo reikalams.

Europiečiai aiškinasi, kad ekonominė krizė ir didelis ne- darbas vertia ieškoti biznio bet kur. Dujotiekio dalių statyba duos darbų tūkstančiams Europos darbininkų.

Amerikoje jau girdisi balsų, kad Amerikos bendrovės neteks daug pajamų dėl vyriausybės užsispyrimo. Jau nukentėjo darbų neturinti traktorių įmonė, o dabar nukentės ir General Electric. Amerikos sankcijos sovietams dėl įvykių Lenkijoje iki šiol dar nedavė apčiuopiamų padarinių, tik nusikraudė amerikiečius ir pagadino Amerikos santykius su europiečiais.

Kovos Irake

Teheranas. — Irano armijos vadas pulk. Shirazi pasakė per radiją, kad Irano karinės jėgos nuo liepos 13 d., kada prasidėjo „Ramadano ofensyva“, nušovė mažiausiai 5,000 irakiečių, sunaikino 650 tankų. Šiuo metu Iranas yra užėmęs 60 kvadratinį mylių Irako teritorijos. Irano aviacija galėtų nušauti nuo žemės paviršiaus Bagdadą ir kitus Irako miestus, pasakė Shirazi.

JAV žvalgybos šaltiniai teigia, kad kovos tarp Irano ir Irako sustojo, mūšiai atslūgo, vyksta tik menki susišau- dymai. Pripažįstama, kad Irako priešpūliai atmušė Irano kariuomenę, kuri užėmė vos kelias mylias Irako teritorijos.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Vakar Izraelis jau šeštą dieną daužė Beirutą iš oro ir artilerijos sviediniais. JAV Kongreso narių delegacija nusivylusi pasimatymu su Beginu, kuris įsitikinęs, kad vakarinį Beirutą teks sunaikinti. Vėl nutrauktas vandens tiekimas.

— Šiandien prezidentas Reaganas turės spaudos konferenciją.

— Ženevoje vyksta tarptautinė keleivinių lėktuvų bendrovių konferencija.

— Prancūzijos vyriausybė paneigė žinią, kad buvusio Irano šacho žmona prašo politinio prieglobsčio Prancūzijoje. „Paris Match“ žurnalas skelbia pasikalbėjimą su princese Farah, kuri pasakė, kad ji laiminga Egipte. Jos nuomone, tvarką Irane gali įvesti tik sugrįžimas į monarchijos sistemą.

— Kanados vyriausybė paskyrė Libano nuo karo nukentėjusiems 1,8 mil. dol. pašalpą. Lėšos skiriamos ligoninių ir sveikatos priežiūros reikalams.

— Baltuosiuose Rūmuose lankėsi Kameruno prezidentas Ahmadou Ahidjo, kuris tarėsi su prezidentu Reaganu apie prekybos ryšių išplėtimą.

— Sveikatos departamentas paskelbė raportą, kuriame skelbiama, jog amerikiečiai pernai sveikatos reikalams išleido 287 bil. dol. Tai 9,8 nuoš. daugiau, negu išleista 1980 m. Kiekvienam amerikiečiui medicinos pataravimai kainavo vidurkį 1,225 dol. iš tos sumos 524 dol. išleido federaliniai, valstybų ir savivaldybių iždai.

— Kubos užsienio reikalų ministeris Isidoro Malmieca lankosi Graikijoje. Jis pakvietė premjerą Papandreou apsilankyti Kuboje pas Fidel Castro.

— Baltimorės gailestingoji sesuo Elena Balovenkov, ap- lankiusi savo daujančią vyrą Maskvoje, išvyko namo. Ji nusivylusi, kad vyras negau- nam vizos, tačiau vizitų paten- kinta, nes tėvas pirmą kartą pamatė savo 2 metų dukrelę.

— Skandinavijos moterų taikos grupė, praleidusi Maskvoje keturias dienas, atvyko į Smolenską demonstruoti prieš atominis ginklus.

— Amerikos astronautas Robert Gibson žmona dr. Margaret Gibson pagimdė sūnų. Motina irgi yra astronautė kandidatė.

— Viceprezidentas Bush vadovaus delegacijai, kuri dalyvaus Kolumbijos prezidento Betancur inauguracijos iškilmėse, kurios bus rugpjūčio 6 d.

— Sen. Larry Pressler, respublikonas iš Pietinės Dakotos, pareikalavo, kad specialus pasiuntinys Habibas pasitrauktų iš pareigų. Baltiesiems rūmai pareiškė, kad prezidentas pilnai Habibui pasi- tiki. Jau prikišama, kad jis buvo Bechtel bendrovės biz- nio patarėjas, o bendrovė vykdo daug statybos darbų arabų šalyse.

— Prie Filipinų susprogo naujas keleivinis laivas savo bandomoje kelionėje. Jūroje dingso 21 jūreivis.

— General Motors automobilių bendrovė antrąjį šių metų ketvirtį turėjo 560 mil. dol. pelno. American Motors bendrovė per tą patį laiką tu- rėjo 68 mil. dol. nuostolių.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Didėja Izraelio nuostoliai Libane

Tel Avivas. — Izraelyje ne- mažėja opozicija Libano inter- vencijai. Vis daugiau piliečių, ypač opozicijos darbo parti- joje, prikiša vyriausybei, kad ji įklampino Izraelį į „Izraelio Vietnamą“. Nežiūrint daug pranašesnių ginklų, moder- niausių lėktuvų, tankų ir arti- lerijos Izraelio kareiviai ken- čia nuo palestiniečių „hit and run“ puolimų. Vakarų diplo- matai Libano sostinėje įsi- tikinę, kad apsuptoje vaka- rinėje Beiruto dalyje yra ne 6,000 palestiniečių, bet apie 9,000, įskaitant ir ten likusius sirų kareivius. Jie gerai žino Beiruto gatves. Amunicijos palestiniečiai turi pakan- kamai. Jie gali ilgai tęsti parti- zanių karą. Jei Izraelis siųstų kareivius užimti Beirutą, pra- sidėtų kovos dėl kiekvieno pa- stato. Izraelis greičiau galėjo užimti Beirutą pirmomis inva- zijos dienomis, ko ir reikalavęs gynybos ministeris Sharonas. Dabar miesto puolimas parei- nkalautų daugiau aukų.

PLO štabe užsienio kores- pondentai išgirdo iš palestinie- čių vadų, kad dabartinė pa- dėtis palestiniečiams palanki. Palestiniečiai vykdo kasdien po keturias operacijas. Jie ne- siekia laimėti teritorijos, jie ne- veda klasikinio karo. Jų užda- vinytys nušauti ar sužeisti kuo daugiau Izraelio kareivių, kurie neseniai visi buvo apripinti neperšaujamomis lieme- nimis.

Praejusią savaitę grupė pa- lestiniečių pasirodė net Izra- elio okupuotame Libane ir vėl apšaudė šiaurinę Galilėją, dėl kurios saugumo Izraelis pra- dėjo šią invaziją.

Sovietų „Tass“ paneigė už- sienio agentūrų žinias, kad Izraelio ginklai daug geresni už arabų ginklus, gautus iš so- vietų. „Realūs faktai rodo kit- ką“, — rašo Tass, pridėdamas, kad žlugo Izraelio planas grei- tai sutriuškinti PLO karines formuotes. Vien tik Sirijos ka- riuomenė sunaikinusi 120 Izra- elio tankų ir šarvuotųjų trans- porterių. Sirija giriiasi numušti 67 Izraelio lėktuvus.

Sovietų žinių agentūra nurodo, kad kai kurie Vakarų apžvalgininkai pripažįsta, jog Izraelio nuostoliai didesni už Izraelio skelbiamus. Blo- gėjanti ir Izraelio kariuomenės moralinė būklė. Padažnėjo de- zertyravimų. Duomenų apie Iz- raelio nuostolius slėpimu, gru- bionis šio klausimo manipuliacijomis siekiama aiš- kaus tiklo: pateisinti Izraelio gyventojų akyse didžiulius išlai- das agresijai Libane. Nėra

Libijos patarimai vokiečių partijai

Bona. — V. Vokietijos „Die Tageszeitung“ pranešė apie vokiečių politikų grupės vizitą Libijoje pas pulkininką Khad- dafį. Delegaciją sudarė vokie- čių naujos „Žaliųjų partijos“ veikėjai, jų tarpe pasižymėję „taikos demonstracijų“ orga- nizatoriai, kelių miestų tary- bų nariai, kandidatai į poli- tines vietas.

Khaddafis pasakęs sve- čiams Tripolyje, jog nereikėtų demonstruoti miestų gatvėse, bet taikiai būdu užimti ameri- kiečių stovyklas ir bazes Vakarų Vokietijoje. Reikėtų nutraukti bazėms maisto ir vandens tiekimą ir jas už- daryti, pasakė Khaddafis, siūlydamas Libijos paramą.

abejonės, kad plėšikiška Izra- elio agresija, kurią tiesiogiai remia JAV, susilaukė ryžtingo atkirčio ir visuotinio pasmerkimo, baigia straipsnį „Tass“.

Izraelio tankų brigados va- das, pulkininkas Eli Geva buvo pašalintas iš pareigų, nes jis pranešė savo viršininkams, kad jis atsisako puliti PLO pozicijas Beiruto mieste. Jis prašė jį pakeisti, nes jo sąžinė neleidžianti dalyvauti karo veiksmuose, kuriems jis nepritaria. Ilgą pasikalbėjimą su 32 metų pulkininku turėjo Izraelio štabo viršininkas gen. Eitan. Pulkininkas susitiko ir su gynybos ministru Sha- ronu. Vėliau jis buvo nuvež- tas pas premjerą Beginą. Pulkininkas jam pasakė, jog jis negalys žiūrėti į liudinčių tė- vų akis ir pasakyti jiems, kad sūnūs žuvo žygyje, kuris buvo nereikalingas.

Gen. Eitan pasakė spaudai, kad jis nutarė patenkinti pulkininko pageidavimą. Ste- bėtojai mano, kad pulkininko pasitraukimas suduos smūgį Izraelio karių Libane moralei.

Ginklai Somalijai sukėlė protestą

Addis Ababa. — Etiopijos vyriausybė pareiškė griežtą protestą dėl JAV nutarimo tiek- ti Somalijai ginklus. Sakoma, kad šis ginklų tiekimas nu- kreiptas prieš Etiopiją, jos integralumą ir suverenitetą. Užsienio reikalų ministerija pabrėžė, kad Etiopija neturi planų puliti Somaliją, tačiau įtempimus didina pati Soma- lija. Etiopija turės peržiūrėti visas galimybes ir nutarti, kurių reikės imtis priemonių savo interesams ginti, sakoma pareiškime.

Sudanas priims palestiniečius

Khartoumas. — JAV pasiuntinui Habibui beieš- kant vietos, kur galėtų prisi- glausti Beirute apsupti pala- stiniečiai, staiga tokia vietą pasiūlė Sudano prezidentas Gaafar Mohammed Nimeiri. Pirmadienį jis pranešė, kad Sudanas pasirėngęs priglau- sti palestiniečius karius, kuriems gresia sunaikinimas. Kaip žinoma, palestiniečiams prieglaudos ieškota Sirijoje, Jordane, Saudi Arabijoje ir Egipte. Visos šalys atsisakė priimti 6,000 ginkluotų vyrų. Egiptas sutiko priglausti tik politinę PLO vadovybę, ar vyriausybę egzilię, jei tokia būtų įsteigta. Sudano pre- zidentas pasakė, jog jis stebėjo palestiniečių padėtį Libane ir įsitikino, kad prieš juos veda- mas genocido karas.

Valstybės departamentas paskelbė, kad jis sveikina Su- dano pasiūlymą.

KALENDORIUS

Liepos 28 d.: Viktoras I Pop., Ada, Agaras, Jundilė.
Liepos 29 d.: Olavas, Marta, Mantvydas, Jundilė.

Saulė teka 5:39, leidžiasi 8:14.

ORAS

Apsiniaukę, gali lyti su griaustiniais, temperatūra dieną 85 l., naktį 75 l.

SKAUTYBĖS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ
Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

SKAUTIŠKO PAŠAUKIMO KELIONĖJE

Mielos sesės,

Leidžiasi saulė, už lango žydi gėlės, ir artėjančio vakaro tyloje pasigirsta paukščių daina. Vartau užrašus ir ieškau žodžių, kuriais, darba pradėdant, galėčiau į jus prakalbėti. Storoje knygoje slypi skautiško gyvenimo akimirkos, prisiminimai, mintys, darbai... Vartau knygos *Tau, Vadovė* puslapius ir jaučiu magišką skautiškos organizacijos jėgą. Iš kur ji ateina?

Per paskutinius kelerius metus, sutikus vadovus, vis pasigirsta abejingumo, lyg pasidavimo balsai. Kažko vis skundžiamės, aimanuojam, bėdavojam... Viskas eina žemyn, prastyn — sakome.

Šių laikų moteris kovoja už savo teises. Bet ar neprasmingiau yra būti savo laiko moterimi? Ką tai reiškia?

Daug kartų skaitėme Nijolės Sadūnaitės žodžius teisme. Bet ar pilnai pagalvojome, kokiose sąlygose ji juos ištare ir koks likimas jos laukė? Ir jeigu pažįgame jai tai įsijausti, stebimės, iš kur ta drąsa, tikėjimas ir ištvermė.

Nijolė Sadūnaitė yra savo laiko moteris. O tai reiškia, kad ji savo gyvenimo viziją įstato į gyvenamo laiko rėmus ir visais savo veiksmais, visa savo esybe šiems reikalavimams atsiliepia.

Ypatingas yra šiandien mūsų tautos likimas. Ypač angas todėl ir lietuviškos moters pašaukimas. Pašaukimas būti savo laiko pilnate moterimi — fizinės, dvasinės, moralinės, tautinės ir religinės gyvybės nešėja, kovotoja, darbininkė... Ir svajotoja.

Prisimena dažnai girdėta citata: *Daug žmonių mato tai, kas yra, ir klausia: kodėl? Aš gi svajoju apie tai, kas galėtų būti.*

Žvelgiant į ateitį, nepasikliaukime vien tik praėjusios sviesa, Versime naują lapą ir skaitykime naujas mintis, Ir girdėkime tai, ko dar niekas niekad negirdėjo, Nes iš to kils naujas pasaulis, nauja lemtis.

Nijolė

LSS SESERIJS VADOVIŲ LAVINIMO SKYRIUS

v.s. fil. Nijolė Kersnauskaitė, LSS Seserijos vadovų lavinimo skyriaus vedėja.

Šios LSS Seserijos vadovų lavinimo skyriui suteikta vadovauti ilgąmetį skautišką vietinį vadovavimo patyrimą turinti v.s. Nijolė Kersnauskaitė iš Clevelando. Naujoji skyriaus vedėja sudarė stiprią vadovų komandą: Nijolė Kersnauskaitė, Danutė Belzinskienė, kun. Gediminas Kijauskas,

SJ, Aldona Miškinienė, Amanda Muliolienė ir Julija Taurienė. Vadijos adresas: 1007 Rushleigh Road, Cleveland Heights, Ohio 44121. Tel.: (216) 381-0284.

Naujoji skyriaus vedėja ir jos vadovai pradėdamos darbą išleido naudingą visoms Seserijos vadovėms aštuonių, puslapių leidinį, kurio viršelį — pirmąjį puslapį puošia mums taip gerai pažįstama „Gabijs“ vaidilutė. Pirmame puslapyje supažindinama su skyriaus vadovybės vadovijos sąstatu. Toliau spausdinamas kun. Gedimino Kijausko, SJ, straipsnis „Rūpestis tarnauti kitiems“, kurį dėl jo aktualumo, išspausdinsime VIII.4 „Skautybės kelyje“. Antru puslapyje skyriaus vedėja prasmingai prabyla į visas Seserijos vadoves. Penki puslapiai skirti mums vasaros stovyklų užsiėmimams, kuriuose pateikiama medžiaga „Skautarmai“, „Tėvynės pažinimo diena“, „Lietuviškų papročių diena“, „Stovyklos dienų mintys“. Paskutinis puslapis — „Desiderata“ — dvasiai gailinančios mintys mąstymams.

Ženk atsargiai ir ieškok laimės.

LANKYSIS ROMUVOJE

Į suaktyvinę Romovos stovyklą Kanadoje vyksta LSS Tarybos pirmininkas v.s. fil. Sigitas Miknaitis, LSS Seserijos Vyriausioji Skautininkė v.s. fil. Danutė Eidukienė ir kiti LSS vadovybės pareigūnai. Jie aplankys stovyklaujančius, dalyvaus suaktyvinėse iškilmėse, o grįždami apžiūrės LSS Jubiliejinę stovyklą numatytą stovyklavietę, esančią apie 40 mylių nuo Romovos. Jei stovyklavietė būtų tinkama mūsų reikalams, yra galimybė, kad ateinančioji LSS Jubiliejinė stovykla įvyks Kanadoje.

Antrąjį LSS Lituanistikos seminarą baigiant kalba jo organizatorė LSS Seserijos VS v.s. fil. Danutė Eidukienė.

Leidinėlis labai naudingas ypač jaunoms vadovėms ir stovyklų planuojančioms sėms. Medžiaga gerai paruošta, gražiai išleista — kviečianti domėtis, skaityti ir ją naudoti.

Naujai skyriaus vedėjai ir jos vadovai linkint sėkmės jų svarbiame įsipareigojime, tenka tikėtis ir viltis, kad šis leidinėlis nebus vienintelis, bet periodiškai lankys Seserijos vadovus su skatinančiomis mintimis ir konkrečiais planais Seserijos vienetų veiklai.

IR

DESIDERATA

Eik ramiai per skubantį ir triukšmąjantį pasaulį ir neužmiršk ramybės, kurią gali rasti tyloje.

Tiek kiek galima ir neatsisakant savo principų, sugyvenk gražiai su visais žmonėmis.

Skelb savo tiesą ramiai ir aiškiai ir išlausk kitų, nors jie būtų nuobodūs ir mažai žinotų, nes ir jie turi ką pasakyti.

Venk triukšmadarių ir agresyvių žmonių, nes jie drumsčia dvasią.

Jeigu lyginsi save su kitais, gali tapti išdidu ir apžavėtu, nes visada bus tokių, kurie yra už tave geresni ir tokių, kurie yra už tave blogesni.

Džiaukis savo pasiekimais ir savo planais.

Domėkis kiekvienu, kad ir mažiausiu savo darbu; ilgai niui darbas yra vienas iš nedaugelio tikrųjų turtų.

Nebūk akla gėriui, kuris yra aplink; daug žmonių siekia aukštų idealų ir kiekviena diena yra pilna heroizmo.

Būk tokia, kokia esi ir neveidmainiauk.

Grūdink savo dvasią, kad ši būtų atspari bandymų dienoms atėjus.

Esi visatos duktė, nemenkė, už medžių ir žvaigždžių, ir turi teisę čia būti.

Gal tu ir nežinai, bet visatoje viskas vyksta taip, kaip buvo lemta.

Todėl gyvenk taikoje su Dievu ir, nežinūnt visų įtempių, stenkis išlaikyti ramybę savo sieloje.

Su visom savo nesėkmėm, nelaimėm ir neišpildžiusiom svajonėm gyvenimas vis tiek yra gražus.

Ženk atsargiai ir ieškok laimės.

SVEIKINU SUGRĮZUSIUS

Sveikinu visas seses ir brolius, grįžusius iš Rako skautų stovyklos. Tikiu, kad visi grįžo namo nesukandžioti ir sugerai prisiminimais. Nuširdus ačiū sesei Ritai Penčylienei, jos vadovybei ir kitoms vadovėms už gerai atliktą darbą. Pasidalinkime išpuoštais su tėveliais ir kitomis sesėmis tūto sueigoje, kuri vyks rugsėjo mėnesį.

Vis Budžiu!

Kernavės tūtininkė

SUKAKTUVININKĖ

Lietuvos generalinė konsule Chicagoje skautininkė Juzė Daužvardienė liepos 22 d. šventė suaktyvinti — gimtadienį. Mielai mūsų visų sese, o taip pat „Aušros Vartų“ tūto globėją ir ASD garbės narę sveikina visa plačioji Chicago skautiška šeima, linkėdama suaktyvininkėi svaikatos ir ištvermės dar ilgai dirbti lietuvių tautos ir Lietuvos gerovei.

VIENETŲ VADOVIŲ DĖMESIUI

Pasikeitus LS Seserijos vadovybei ir „Gabijs“ persikėlus į New Yorką, teko persiųsti „Gabijs“ skaitančių sesių kartoteką. Persiunčiant, pašto įtaigoje, žuvo dalis kartotekos, todėl naująją „Gabijs“ laidą buvo galima pasiųsti tik tiems vienetams ir vadovėms, kurių kartoteka išliko ir pasiekė administratore. Visi vienetai ir pavienės „Gabijs“ prenumeratorės sesės, kurios dar negavote naujos jos laidos, kreipkitės laiškais į administratore šiuo adresu: Aldona Marijoshienė, 26 Longview Rd., Port Washington, N. Y. 11050.

SKAUTIŠKI ĮVYKIAI

Kanada

Liepos 31 - rugpjūčio 8 d. — Montreale skautų ir skautiškų stovyklų „Baltijos“ stovyklavietėje. Kviečiamas visas lietuviškas jaunimas.

Rugpjūčio 7 - 21 d. — Kanados skautų ir skautiškų stovyklų „Romovos“ stovyklavietėje.

Rugpjūčio 14 - 15 d. — Jūrų skautų 60 m. veiklos paminėjimas „Romuvoje“.

International Friendship Gardens, MI

Rugpjūčio 1 d. — Lietuvos prezidentų pagerbimas ir eglučių sodinimas. Pradžią 12 val. Lietuvių veteranų sąjunga — „Ramovė“ kviečia Chicago skautiją ir svečius.

Kalifornija

Rugpjūčio 1 - 14 d. — Kalifornijos skautų, čių stovykla „Rambyno“ stovyklavietėje.

Bolton, Mass.

Rugpjūčio 21 - 29 d. — Atlanto rajono skautų ir skautiškų stovykla Resolute Scout Reservation stovyklavietėje, Bolton, Mass.

Tabor Farm, MI

Rugpjūčio 27 - 29 — Akademinių Skautų Sąjūdžio studijų dienos.

Clevelandas

Rugsėjo 25 d. — „Vasara palydint“ — „Neringos“ skautų tūto balius Lietuvių namuose.

Spalio 9-10 d. — Vidurio rajono skautų vadovų, čių suskrydis.

Spalio 10 d. — s. A. Balasaitienės novelių rinkinio suaktyvininkė Rengia Clevelando skautininkų draugovė.

KĄ VEIKIA VYRIAUSIOJI SKAUTININKĖ

LSS Seserijos vyriausioji skautininkė v.s. fil. Danutė Eidukienė, kovo 28 d. perėmusi šias pareigas, nemažai laiko ir energijos turėjo pašvęsti sudarymui naujosios vadovų, tuo pat metu ruošdamasi aktyviai dalyvauti skautiškose sutiktuose — „Sodžiuje“ ir organizuodama Antrąjį Lituanistikos Seminarą skautų, čių vadovams, — šms. Balandžio ir gegužės mėn. dalyvavo trijose iškilmingose sueigose Chicagoje — Šv. Jurgio sueigoje, „Aušros Vartų“ ir „Kernavės“ tūntų. Birželio mėn. vadovavo Union Pier, MI įvykusiame Antr. Lituanistikos seminarui ir prityrusių skautų, čių suvažiavime — „Sodžius“, pravedė vaidinimus, paruoštus pagal V. Krėvės „Šiaudinę pastogę“.

Dalyvavo „Miglotos šalies“ suvažiavimo sesių sueigoje.

Turėjo posėdžius: su Seserijos vadovais, su skyrių vedėjomis ir su Vidurio rajono vadeive bei vadeiva. Aplankė Rako stovyklavietėje stovyklavusius skautus ir skaites. Ruošiasi vykkti į suaktyvinę Romovos stovyklą Kanadoje ir su kitais LSS pareigūnais dalyvauti apžiūrinėje Jubiliejinėje stovyklai siūlomose stovyklavietėse Kanadoje. Palaiko nuolatinę korespondenciją, telefoninę ir

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4745 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$45.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$43.00. Foreign countries \$45.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Užsienyje	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kitur — Amerikoje	\$43.00	\$25.00	\$18.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesuaukštinti straipsniai nesaugomi. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavus prašymą.

asmenišką komunikaciją su Seserijos vadovėmis, rajonų vadovais ir vadeivėmis bei skautiškoms stovykloms.

KARALIENĖS ORDINAS SKAUTININKUI

Britų imperijos karalienė Elzbieta II per Naujuosius metus Britų imperijos ordinu apdovanojo v.s. fil. kun. Petrą Butkų. Skautininkas P. Butkus yra LSS Australijos rajono dvasios vadovas, labai veiklus sielovadoje ir jaunimo veikloje. Tai pirmas atvejis, kai šiuo ordinu apdovanojamas lietuvis ateivis.

DR. JONAS MAZEIKA

DANTŲ GYDYTOJAS

4600 W. 103 St. Oak Lawn

Tel. 423-8380.

Valandos pagal susitarimą.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4, 6-8; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446

Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004

Priima ligonius pagal susitarimą.

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabinetai perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso tel. — 233-8553

Service: 885-4506 — Page #06058

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA

VAIKŲ LIGOS

6441 S. Pulaski Rd.

Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7275

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

Gydytojas ir Chirurgas

DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE

1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.

Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas

3925 West 59th Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.

Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA

2659 W. 59 St., Chicago

Tel. 476-2112

Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.

Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.

Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street

71-mos ir Campbell Ave. kampas

Vienų sąžinės laisvė —

KITŲ SĄŽINĖS UŽPUOLIS

Svarstydami problemą, kuriuos doroviškai smerktinus veiksmus turėtų smerkti ir valstybinė teisė, priėjome štai kokį teiginį. Būtent, jei aš, kaip pilietis, reikalauju iš valstybės teisiskai drausti vieną kurį veiksmą dėl to, kad jis nedoras, tai nesiekimo dėlei juk turėčiau reikalauti iš valstybės drausti visus nedorus veiksmus dėl to, kad jie nedori. O kadangi tuojau reikalauju iš valstybės drausti visus nedorus veiksmus dėl to, kad jie nedori. O kadangi tuojau reikalauju iš valstybės drausti visus nedorus veiksmus dėl to, kad jie nedori.

Deja, ši pozicija į kėblia pastato tuos, kurie leidžia įstatymus, t.y. valstybę. Mat faktas lieka faktas, kad piliečiai kai kuriais moraliniais klausimais griežtai nesutaria. Kurį reikalavimą tad turėtų valstybė klausyti? Ar pvz. tą, kuris abortą laiko (daugumoje atvejų) niekuo nepateisinamą žmogžudystės rūšimi ir užtat reikalauja abortą drausti kaip ir bet kurį kitą smerktiną žmogžudystę? Ar tą, kuris abortą nuosirdžiai jokios žmogžudystės neišvengia ir kuriems teisė į abortą plačiau iš teisės į žmogžudystę (šiuo atveju moters) kėno neliečiamybę? Taigi rezultatas toks: nors kiekvienas pilietis ir turėtų teisę reikalauti, kad valstybė įstatymais leistų santuokai su jo moraliniais įsitikinimais, valstybė visų tokių reikalavimų patenkinti negali, kadangi kai kurie iš tų reikalavimų vienas kitam prieštarauja.

Galima čia pasiūlyti tokia mintį: valstybė turi paistyti tų moralinių įsitikinimų, kurie yra teisingi (ir nepaisyti tų, kurie klaidingi). Tačiau sakyti, kad valstybė turėtų paistyti teisingų moralinių įsitikinimų, tai dar nepasakytų, kokie yra tieji teisingi moraliniai įsitikinimai. Tad šiuo minties keliu žengiant valstybei (t.y. įstatymų leidėjams) kyla naujas uždavinys — aiškintis moralinių įsitikinimų teisingumą ir klaidingumą. Kitaip tariant, valstybininkams neišvengiamai tenka gilintis į moralinę filosofiją (štai įrodymas, kad filosofai valstybei reikalingi). Bet (o čia ir ryškėja visos problemos komplikotumas) net ir gerai išsiaiškinus, kurie moraliniai įsitikinimai teisingi ir kurie neteisingi, moraliniai nesutarimai tuo, deja, nesibaigia.

Mes juk tvirtiausiai žinome, jog abortas — tikra galvažudystė. Konkluzyvinį įrodymą tam nestinga. Bet visuomenėje vis tiek yra žmonių, kurie tų įrodymų nepriima, o priima visai priešingą poziciją remiančius argumentus. Mes tvirtiausiai žinome (ir puikių įrodymų tam nestinga), jog komunizmas — teorinė ir praktinė šlykštynė, tačiau vis dar yra gerų ir protingų žmonių (greta skaičiumi gausesnių negerų ir neprotingų), kurie to nepripažįsta — ir tiek. Tokia jau žmogiškojo pažinimo prigimtis, kad beveik jokia reikšminga tiesa nesulaukia visuotinio priėmimo — todėl iš žmogiškojo proto turbūt niekad nebus išgyvendinta nei moralinio galvojimo klaida. Tai reiškia, kad visuomenėje ir toliau koegzistuos žmonės, kuriems sąžinė teikia skirtingus dorovingos elgsenos nurodymus.

Nėra „baltojo melo“; melas yra juodas, kaip degutas, ir dvigubai labiau dvokia.

H. Ward Beecher

Istoriškai Bažnyčios buvo (o totalistinėse santvarkose ir šiandien tebėra) galvojama, kad „klaida neturi pilietinių teisių“ — ir todėl klaidingų moralinių įsitikinimų valstybė turinti nepaisyti ar net juos represuoti. Tačiau toks nusistatymas savyje slepia pavojų pačios tiesos gerovei, nes tie, kurie užsimoja klaidą represuoti, dažnai patys stovi ne tiesos, o klaidos sargyboje (tiesą savinasi visi, net tie, kurie smarkiausiai klysta). Svarbiausias įsitraukiantis sąžinės laisvės principui, kylanti iš giliausių krikščioniškojo mąstymo klodų, Bažnyčios šiandien aiškiai pripažintam ir esančiam moderniosios demokratinės santvarkos pagrinduose. O sąžinės laisvės principas reikalauja, kad valstybė neprievartauotų savo piliečių nuosirdžių įsitikinimų.

Deja, ši principą pripažinti — tai ne problema išspręsti, o tik ją visame aštrume iškelti. Šiandien daugely Vakarų demokratijų gerbiama sąžinės laisvė, kuri geravališkai įsitikind, jog abortai tėra nekaltą gimdyvimo kontrolės priemonė. Tuo pačiu betgi toleruojama tai, kas kitų sąžinės išvėlgiamas esant didžiuliui blogiui. Atseit šiuo atveju vienų sąžinės neprievartauojimas lygu kitų sąžinės užpuolimui. Tai tragiška padėtis, iš kurios nesimato jokios išeities.

Imkime mažiau skaudų pavyzdį — teisės ir moralės ryšio klausimą lytinio elgesio srityje. Principingai humanistinio hedonizmo šalininkai moko, kad priešvedybiniai ir nevedybiniai santykiai tam tikrose aplinkybėse (ne visose) gali būti ir moraliskai švarūs. O krikščionys ir kiti tvirtina, kad tokių santykių paplitimas subtiliai bet neišvengiamai žaloja žmogaus sielą (ir visuomenės dvasinę sveikatą). Vakarų pasaulio teisiniai šiandien beveik išimties gerbia hedonistų, ne krikščionių nusistatymą. Ir ką tai krikščionys?

Tiesa, šiuo atveju net Bažnyčia nelinkusi reikalauti, kad valstybės grąžintų nevedybinius santykius draudžiamus įstatymu. O daro tai dėl gerbtinos priežasties: jei valstybė imtųsi tokius įstatymus sistemingai vykdyti, brautis į kiekvieno piliečio miegamąjį, tai tektų jai susikurti tokį policinį aparatą, kokio nėra net komunistų pavergtuose kraštuose (žr. N. St. John — Stevas, „Law and Morals“, 20th Century Encyclopedia of Catholicism, 1964, p. 75). Principas čia geras: kai prieš vieną blogybę nukreiptas įstatymas išdavoje atsiranda dar didesnė blogybė, toks įstatymas nepageidaujamas. Tuo atveju krikščionims su hedonizmo šalininkais (ar šiaip sau paleistuviais) belieka kovoti ne valstybinės prievartos, o dvasinės priemonėmis: maldą, auklėjimu, įtikinėjimu.

Bet tai reiškia, jog pasaulyje visuomet bus tokių moralinių blogybių, kurias valstybė toleruos ir kurių netoleravimui negalima pateikti jokių triuškinančių argumentų. O savo ruožtu tai tėra išraiška fakto, kad pasaulis netobulas ir kad jame yra žemiškojo sprendimo neturinčių problemų. Bet argi lygiai to mūsų nemoko šv. Augustinas (ir visi kiti didieji egzistencialistai)?

M. Dr.

Kai darai ką nors, daryk, lyg tai būtų paskutinis darbas tavo gyvenime.

Mark. Aurelijus

REIKIA NUOŠIRDAUS DIALOGO TARP VADOVŲ IR PASAULIEČIŲ

A. MASIONIS

„Kunigų santykiai su tikinčiais yra svarbiausias veiksnys parapijos gyvenime“, pabrėžė sesuo Ignė, kalbėdama š.m. gegužės 8 d. Hamiltone, Kanadoje, kunigų ir pasauliečių svarstybose, gvildeinant klausimą, kaip išlaikyti ir sustiprinti lietuviškas parapijas. O JAV Lietuviškų parapijų komitetas antrame savo bendraraštyje, paskelbtame š.m. birželio 14 d., išreiškė savo pasitikėjimą, „kad tik nuosirdus pokalbis tarpusavyje — tarp parapijų vadovų ir tarp jų ir komiteto — įgalins mus visus rasti tinkamiausius būdus ir priemones pasiekti geriausių rezultatų“.

Vadinasi, ir Kanadoje ir JAV mūsų veikėjai sutinka, kad dialogas tarp dvasininkų ir pasauliečių yra būtinas. Tad kad šio reikalo būtinumas pasidarytų aiškesnis vienai ir kitai pusei ir kad atsirastų tas vienai ir kitai pusei taip reikalingas nuosirdus ir atvirumas, vertėtų pasvarstyti, kodėl efektyvesnio dialogo tarp vieno ir kito iki šiol nebuvo ir kaip jį užmegzti ir nuo ko pradėti.

Man pateko į rankas jėzuitų leidžiamas savaitraščio „America“ 1961 m. gegužės 6 d. numeris, kuriame labai atvirai pasisakoma dėl pasauliečių apaštalavimo ir jų santykių su dvasininkais. Nors šis numeris yra išleistas daugiau kaip prieš 20 metų, bet jame yra du verti dėmesio straipsniai, kurie mums nepaprastai gerai

tinka šiais lietuviškų parapijų metais. Tie straipsniai yra parašyti jėzuito Robert A. Graham „Pasauliečiai, ekumeninis susirinkimas ir naujasis apaštalavimas“ ir Šv. Kryžiaus kongregacijos leidžiamo žurnalo „Ave Maria“ redaktoriaus Donald J. Thorman straipsnis „Pasauliečiai be žodžio laisvės“.

Robert A. Graham, SJ, minėto savaitraščio 248 psl. sako: „Vyskupai nori, kad pasauliečiai jungtųsi su jais į Bažnyčios veiklą. Tuo pačiu metu jie yra atsargūs ir nori išsaugoti Dievo nustatytą Bažnyčios sąrangą, pagal kurią mokymo ir valdymo galia priklauso vien tik vyskupams. Tačiau šis budrumas yra privedęs dvasininkiją prie to, kad jie išoriniai kontroliuoja beveik kiekvieną pasauliečių apaštalavimo judesį ir labai dažnai net atlieka savo pačių randamus tuos darbus, kuriuos turėtų atlikti pasauliečiai“.

Toliau tame pačiame straipsnyje Robert A. Graham aiškina: „Modernus Kristaus Misticizmo kūno supratimas yra žymiai pakeitęs šviesos centrą mūsų galvoje. Šiais laikais pabrėžiama, kad galva, nors ji ir labai svarbi, nėra kūnas, kad kūnas turi ir kitus narius, kurių funkcijos yra skirtingos ir kurių darbo negali padaryti galva, ir kad visi nariai, didesni ir mažesni, kiekvienas skirium, turi įnešti savo įnašą,

sudarydami vieną Mistinį Kristaus Kūną“.

Nesant tikro supratimo, kurias funkcijas turi atlikti dvasininkija ir kurias gali už juos atlikti pasauliečiai, ne išdamesi į jų reikalus, bet jiems pagelbėdami, išliko tam tikras atstumas ir šaltas oficialumas tarp vieno ir kito net iki šių dienų. Ir ne tik tarp amerikiečių dvasininkijos ir jų pasauliečių, apie kuriuos čia rašoma, bet ir tarp mūsų. Užtat ne be pagrindo Vladas Ramojus rašo š.m. birželio 24 d. „Tėviškės Žiburioje“ savo straipsnyje „Parapija — ne šaltas bunkeris“, kad daugelis lietuviškų parapijų klebonų JAV yra lyg šalti uždari bunkeriai, į kuriuos ne taip lengva patekti ir rasti bendrą kalbą.

Apie tai kaip tik rašo mano jau minėtas antrasis autorius D. J. Thorman savo straipsnyje „Pasauliečiai be žodžio laisvės“. Jis čia vienoje vietoje taip sako: „Pagal tradiciją Amerikos Bažnyčioje pasauliečiams nėra žodžio laisvės ir oficialioje Bažnyčioje visiškai nėra jokios institucijos komunikacijai tarp pasauliečių, dvasininkų ir hierarchijos... „Amerikos Bažnyčia, plačiai paėmus, tėra vos išėjus iš savo pirmosios stadijos (brick and mortar stage)“, Donald J. Thorman žodžiais, o kai kuriose vietose ji dar nėra nė iš šios stadijos išėjusi. Airiai ir vokiečiai, lenkai ir italai“, rašo jis toliau (mes drąsiai galime pridėti — ir

Sukaktuvininką poetą Stasį Santvarą gegužės 30 d. sveikina Dilelando Dievo Motinos N.P. klebonas kun. Gediminas Kijauskas, vidury — Kultūros tarybos pirm. Ingrida Bublienė. Nuotr. J. Garlos

NEW YORKO LIETUVIŲ KOLONIJA

PETRAS MATEKŪNAS

31

Pamaldos už Lietuvą ir šv. Kazimierą 500 metų gimimo minėjimas vyko rugpjūčio 31 d. 10 val. Šv. Patriko bazilikoje. Mišias laikė vysk. Vincentas Padolskis, asistuojant trims kunigams, o pamokslą sakė prel. Jonas Balkūnas. Per pamaldas dalyvavo kardinolas F. Spellmanas.

Apie knygos — spaudos ir meno parodas aprašiau atskiruose skyriuose (žiūrėk „Knygų ir spaudos paroda“ ir „Lietuvių dailininkų paveikslų paroda“). Banketas vyko rugpjūčio 31 d. Statler viešbutyje, kuriame dalyvavo ir kalbas pasakė senatorius Prescott S. Bush iš Conn. ir Lietuvos atstovas Washingtono Juozas Kajokas. Banketą atidarė Ligija Bieliukienė, banketui ruošti komisijos pirmininkė, o maldą sukalbėjo vysk. V. Padolskis.

Antras PLB seimas vyko 1968 m. rugpjūčio 29, 30, 31 ir rugsėjo 1-ą ir 2-ą dienomis. Jis buvo pavadintas III PLB seimo vardu. Pirmą dieną, rugpjūčio 29 d., buvo Statler-Hilton viešbutyje seimo atstovų susipažinimo pobūvis. Seimo atidarymas vyko tik kitą dieną. Iš ryto buvo atstovų ir svečių registracija, New Yorko LB apygardos pirmininko A. Vakselio žodis ir po to PLB valdybos pirmininkas J. Bačiūnas atidarė seimą. Sukalbėta invokacija, sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai,

pagerbti mirusieji, sudarytas prezidiumas ir sekretoriatas, perskaityti sveikinimai, reguliamino ir darbotvarkės priėmimas, PLB valdybos, PLB Kultūros tarybos ir įvairių kraštų bendruomenių pranešimai bei diskusijos. Vakare — VLIKo pirm. dr. K. Valiūnas skaitė paskaitą „Laisvinimo kova ir politinės perspektyvos“. 7:30 buvo literatūros ir kamerinės muzikos vakaras Sky Top salėje ir Terrace Ballroom šokiai.

Sekančią dieną, rugpjūčio 31 d. buvo seimo atstovų pranešimai, diskusijos ir Stasio Lozoraitio, Jr., pranešimas apie Lietuvos padėtį ir išsivąją. Po pietų 3 val. buvo jaunimo motorkada, paradas ir iškilmės Flushing Meadows parko New Yorko valstijos paviljone, padėtas vainikas prie Lietuviško kryžiaus (1980 m. kryžius vandalų visai buvo sunaikintas), sporto varžybos, kurios vyko tuojau po parado Flushing Meadow parke, mandatų ir nominacijų komisijų pranešimai, naujos PLB valdybos rinkimas, seimo nutarimai, banketas bei Terrace Ballroom šokiai.

Rugsėjo 1 d., sekmadienį, 10 val. Šv. Patriko bazilikoje buvo atlaikytos iškilmingos seimo pamaldos. Po pamaldų iškilmingas seimo posėdis ir paskaitos, kurias skaitė A. Rinkūnas, dr. K. Keblys, 1968 m. literatūros premijų įteikimas, naujos PLB valdybos pristatymas, seimo nutarimų skaitymas, seimo uždarymas, meno kūrinių paroda skaidrėmis ir Lincoln Centre didysis seimo koncertas (žiūrėk skyriuje „Koncertai“).

Rugsėjo 2 d. buvo surengta aplink New Yorko miestą laivų ekskursija ir padėtas vainikas prie Laisvės st.

lietuviai, A.M.), kurie sudarė Amerikos katalikų imigrantų didžiulį, neturėjo, kaip grupę, mokslo išsilavinimo. Jų tikėjimas ir pamaldumas buvo juose gilias įleidęs šaknis. Jie taip buvo persiėmę statumu bažnyčių, kurių daugelyje mes dar ir dabar garbiname Dievą, kad, išskyrus tik retus atvejus, jie neturėjo laiko rūpintis minėtomis komunikacijos problemomis“.

„Tik dabar jų sūnūs, anūkai ir proanūkai yra pasiekę tokią padėtį, kada ši problema iškyla visu aiškumu. Ir už šią problemą neša atsakomybę pati Bažnyčia. Per eilę metų Bažnyčia dėjo pastangas išaukšti labiau subrendusią ir daugiau atsakomąją pasauliečių kartą. Pačiu paskutiniu laiku ji yra sukoncentravusi savo dėmesį į sudarymą pasauliečių katalikų elito. Ir ji iš tikrųjų gali didžiulius didelius skaičius inteligentų, gerai išmoksintų pasauliečių, vyrų ir moterų. Ką ji turi dabar su jais daryti? Kaip jai panaudoti juos kuo efektyviau ir kuo produktyviau?“

Donald J. Thorman duoda ir atsakymą. Jis sako: „Aš manau, kad „Kalbos laisvės ir nuose“ problemos alternatyvos yra aiškos: arba Bažnyčia turi įsteigti kokią nors instituciją, per kurią jie galėtų būti išgirsti (iš dalies ši būklė yra gerokai palengvėjusi vietiniu atžvilgiu, kur yra aktyvios parapijos tarybos, bet, deja, kai kurie vyskupai parapijų tarybų savo diecezijose dar neleidžia steigti (A. M.), arba ji turi būti pasirobusi netekti visos savo investicijos pasauliečių ugdymui. Prašom nesuprasti manęs klaidingai“, aiškinasi autorius, pareiškęs minėtas alternatyvas. „Aš neturiu nė mažiausios baimės, kad pasauliečiai pakeltų maištą, tačiau aš bijau apatijos“.

Jis sako sutikęs per savo 20 veiklos metų įvairiuose katalikų sluoksniuose visokio tipo žmonių. Jis matęs tokių, kurie būvę nekantrūs, staigūs, jauni, gyvenimo nepatyrę radikalai, bet jie nebuvę maištininkai. Vėliau jis sutikęs tokių, kurie jau buvo praradę bet kokį domėjimąsi katalikų veiklos reikalais, pasidarę visiškai apatiški. Mat, jie esą pavargę nuo daugelio galvas ir tvirtas duris (Vl. Ramojus pasakytų „šaltas bunkerio sienas“, A.M.), iš už kurių girdėti tik nuolatinis „ne“, nuolatinis „galbūt“ ir nuolatinis „pamatysime“. Tačiau net ir šie nepraradę tikėjimo, nors daugelis yra praradę gyvą domėjimąsi visais tais reikalais, kuriems jie anksčiau yra aukoję visą savo atliekamą laiką ir jėgas“ (mano pabr., A.M.).

Mano manymu, čia buvo gana objektyvus pavaizdavimas padėties ne tik amerikiečių, bet ir kai kuriose mūsų parapijose. Kai kuriose mūsų parapijose irgi jaučiama tam tikra apatija. Ir jei mūsų parapijos yra sumažėjusios, tai šitai yra įvykę ne vien tik dėl didesnės ar mažesnės dalies parapiiečių išsikėlimo į priemiestius, bet ir dėl parapijų vadovų nelankstumo, šalto oficialumo, nesistengimo užmegzti šiltesnius santykius su savo parapiiečiais bei dėl nesiskaitymo su jų nuomone, pageidavimais ir poreikiais net ir tada, kai po Vatikano II susirinkimo pasauliečiams ne tik buvo suteikta daugiau teisių, bet kada jie buvo net įpareigoti veikliau dalyvauti parapijos reikalų tvarkyme.

Negalima čia, aišku, kaltinti tik vieno dvasininkų. Pasauliečiai irgi kalti, kad nėra parodę pakankamai ištvermės ir valingo ryžtingumo primygtinai priminti parapijų vadovams savo teises ir už jas net pakovoti, o, ne viską metus į šalį, pasitraukti iš savo parapijos.

Kaip šią susidariusią padėtį šiais lietuviškų parapijų metais pataisyti, pasvarstysime jau kitą kartą.

NUO KEPTUVĖS Į UGNĮ

Prieš dvejus metus Nikaragvoj buvo nuverstas „krvinasis Somoza“. Iš tiesų, Somozos diktatūra neturėjo kuo girtis — kraštą ji laikė skurde ir priespaudoje. Tačiau valdžia perėmus vad. sandinistams („demokratiniais revoliucionieriams“), reikalai nedaug ką tepagerėjo. Bent taip rašo olandų žurnalistas Jan Glissenar amerikiečių darbo unių AFL-CIO laikraštelyje.

„Matėme nepasiturintius žmones rausiančius išmatų dėžėse, ieškant ko nors kramtom. Matėme, jog skurdžių rajonuose beveik niekas nepasikeitė nuo paskutiniojo mūsų atsilankymo prieš 2 metus“.

Naujoji valdžia suvalstybino fabrikuose ir ūkiuose, paskelbdama juose dirbančius nikaragviečius jų „savininkais“, tačiau „savininkų“ algos tokios pat žemos, kaip ir Somozos laikais. Be to, vyriausybė draudžia prašyti algų pakėlimo, o tik reikalauja smarkiau dirbti. Svarbiausia, kad kolektyvuose draudžiama steigti dirbančiųjų unijas ar profsąjungas, kurios gintų kolektyvo narių teises. Kaip matyti, „Nikaragva sparčiai žengia „socializmo keliu“ į pilną vergovę.

Taip pat dalyvavo du sporto klubai: New Yorko Lietuvių Atletų klubas ir Chicago Lithuanicos klubas, kurie atstovavo sportuojančiam jaunimui. Abu klubai dalyvavo su jaunių ir senjorų futbolo komandomis. Žaidynes pravedė New Yorko Atletų klubas. Jos vyko Kissen parko aikštėje Flushing, New York. Po žaidinių laimėtojų buvo įteikta PLB perinamoji taurė.

New York'e yra įvykę net 5 Amerikos Lietuvių Vargonininkų-Muzikų sąjungos seimai: 1968, 1970, 1972, 1974 ir 1977 m. Jie vykdomi kas dveji metai lietuvių parapijų salėse.

Sąjunga egzistuoja šiame krašte apie 70 metų. Per šiuos egzistavimo metus sąjunga lietuvių kultūriniam gyvenime yra daug nuveikusi. Jos nariai — vargonininkai — lietuvių kolonijose ne tik įsteigė parapijus, bet ir kitus chorų, kaip New York'e „Operetės“ chorą, kuris veikė daugiau 50 metų. Taip pat jų suorganizuoti chorai dalyvavo 1939 m. ir 1964 m. Pasaulinėse parodose, vykusiose New York'e. Tai nuopelnas vargonininkų, kurie atsidėję su choralis dirbo, norėdami bent ir lietuviška daina išgarsinti Lietuvą.

Nors sąjunga nepasizymi narių gausumu, bet vieningai dirba ne tik dainos meno srityje. Taip pat įstengia net iki šių dienų leisti savo organą „Muzikos Žinias“, kuris laisvajame pasaulyje yra vienintelis šios srities lietuvių muzikų žurnalas, duodąs daug gerų straipsnių bei žinių iš lietuvių muzikinio gyvenimo iš JAV ir iš kitų kontinentų, kur gyvena lietuvių.

(Bus daugiau)

KELIONĖ Į PRAEITĮ

Įspūdžiai iš Europos po ilgo
jos nematymo

RŪTA KLEVA VIDŽIŪNIENĖ

(Pabaiga)

Sekanti diena buvo skirta Šv. Petro katedros vidui, Pantheonui, kurie paliko neįsivaikintą įspūdį, ypač Mykolo Angelo „Pieta“ ir romėnų Via Sacra, kuria parvykdavo karus laimėję cesariai, vergui laikant laurų vainiką virš nugalėtojo galvos. Dabar viskas pamažu virsta dulkėmis, neškaitant Kapitolio, kuris tikrai šauniai atnaujintas. Ar tai prie šių išdžiūusių kolonų buvo pasakytą istoriškai žodžiai „Et tu, Brutus?“, ar panašiai? Ašarų žmogus nusibraukė ir Kolijėje, kur minios susirinkdavo pasidžiaugti gladiatorių mirtimi, kreipdamas nyskį žemyn ir reikalaujamos nepasigailėti nugalėtojo.

Šiaip Roma man pasirodė grubus mietas, kur žmonės nemėgsta lankytojų, nors pragyvenę beveik iš jų atvežto pinigėlio. Aišku, nedaro gero įspūdžio ir reikšniai amerikiečiai, susirinkę vakarienei ir renesanso laikų salę ir aptarnaujant baltai fraukuotų kelnečių, atėję kaip stovi su kambaliniais sandalais ir maudymosi kelnaitėmis.

O dabar toji poetų apdainuota Venecija, jos garsieji gondolieriai, vis gilyn smėgą didikūnų, bėlandžių tikrai nuostabaus gražumo Šv. Morkaus aikštėje, Dodžų rūmų imantomis kolonomis besirikiuojąs fasadas, kurių dvi kolonos buvo lengvai rausvos spalvos. Ir žinote kodėl? Nes per tų kolonų tarpą langa buvo skelbiama nusikaltėlių mirties žaismė. O įvykdoma ji būdavo aikštės gale prie vandens krantinės tarp dviejų milžiniškų baltutėlių graikų stiliaus kolonų, tokių stambių ir aukštų, kad jas atvežus ilgus metus nebuvo surastas būdas jas pastatyti stacii, kol vienas turtingas pirklys pasisilė jas pastatyti už leidimą tarp jų turėti savo lošimo stalą. Ilgainiui toji pramoga užsitraukė kilmųjų šeimų nemalonę, o venecijiečiai, būdami praturtėję pirkliai, jokiai problemai nežvelgė tiesiai į akis, — tad nesulauždami savo duoto žodžio nutarė šalia lošimo stalo pastatyti mirties bausmės vykdymo platformą, tuo sumažindami stalo patrauklumą, kol jis užsidarė. O per tų dviejų kolonų tarpą, kur buvo nukertamas pasmerktiesiems galvos, dar ir šiandien save gerbią venecijiečiai vengia eiti.

Dodžų rūmai tikrai fantastiški, salės pilnos Tintoreto paveikslų, o iš teismo salės randame ypač gražias duris. Veda jos, tačiau, tamsiu siauru urvu tiesiog žemyn ir kalėjimo patalpas ir cėles, kur prie sienos rėžiais buvo prirakinami nusikaltėliai. Vedant juos į teismo salę vienoje tilto vietoje buvo iškaltas vadinamasis „atodūsių langelis“, kad nelaimingieji galėtų dar kartą pažvelgti į aukso bokštus saulėje spindintį Veneciją.

Ir taip ankstyvą rytą iš Venecijos priemiestyje esančių mūsų viešbučio vėl patraukėme per Alpių kalnus į Salzburgo pusę. Kelionė buvo ilga ir varginga, gal daugiausia dėl trankios amerikietiškos muzikos, bet po kurio laiko jaunimas sumigdavo autobuse ir vadovė teko bergždžiai kalbėti apie pravažiuojamo krašto kultūrą, istoriją, rodyti senas pilies. Salzburgo gamta fantastiška. Lėta, lėta kilometrai į viršų, o snieguoti lopai ir besiveržiantys upeliai ryškino žalia, žalia žolė, baltas pažvelgėles ir tvarkingus, naujai dažytus austrų namus su ryškiai palangėse žydinčiomis

gėlėmis. Kolosalieji kalnai užėmė kvapą, norėjosi atsiguoti čia pat žolėje ir pasilikti bent pusdieniui, — bet švarutis ir jausus Alpių viešbutėlis jau laukė su puikiu maistu, skoninga aplinka ir baltutėliais pūkais. Paklausiau šeimininkę, ar jos nepykina mūsų pasakojimo, kad jos vaikai šią vasarą leidžia Amerikoje, ir tai tik tam, kad susipažintų su laisve ir laisva ekonomija, nes kai pradės universitetą ir juos draugai bandys traukti į kairę ir į komunistą, tai jie jau bus šį tą matę.

O Viena, gražioji Viena! Kur kadaise gyvenau ir dirbau laike karo, kur susibūrė į mielą čiurolioniečių grupę! Dabar, kai mūsų grupė išsileido į numatytą miesto apžiūrėjimą, nutariau tai padaryti viena, telydimu savo minčių. Štai ir vėl stovėjau prieš gražiuosius Operos rūmus, kurių „galiorkoje“ drauge su Paulium Rūteniu kadaise girdėjau „Butterfly“ ir kuriuos mačiau sudėgusius karui jau einant prie galo. Dabar rūmai stovėjo gražiai ir ištikimai atstovėdavo iki mažiausios senos detalės. Nebuvo restoranėlio Opera Keller, kur su „kvietka Bielskum“ atėdavom vakarienei. Ir Filharmonija, kur turėjau laimės girdėti dirigentą Furtwänglerį, dirguojantį tarsi ekstazėje užmerktomis akimis. Ilgai, ilgai sėdėjau Stephansdome — Šv. Stepono bažnyčioje, — kur, kaip kadaise, aidėjo vargonų koncertas. Tada jie vykdavo trečiadieniais po darbo valandų, ir laike vieno iš jų staiga minioje pamačiau savo karo audros pasimestą tėvą. Dabar didžioji gatvė buvo uždaryta motoristams, vien turistų minios gėrė alų ir valgė garsius vienietiškus pyragaičius prie staliukų ant šaligatvių. Senieji pastatai daugumoje buvo netekę savo veido, blizgėjo šviesiomis reklamomis ir daugybe stiklo langų, o ištaigingsi krautvės siūlė brangius rūbus, žiedus ir kristalą. Susiradau seną darbovietę ir užlipusi į antrą aukštą tyliai pastovėjau prie dabar ten kabančios kažkokio daktaro kabineto iškabos, — o iš ten kadaise vogiau savo įstaiigos blankus su štampais ir antraštėmis, ir kuriuos paskui kun. F. Gureckas naudojo sufabrikuoti lietuvių šeimoms išvažiavimo dokumentus nuo besitarinančių rusų. Nedrįsau pasibelsti ir į trečiame aukšte buvusį kuklų butą, kuriame gerasirdė jauna vengrė gydė mano galvą nuo stovyklose užpuolusių gyvūnėlių. Atsidusau, dar sykį lėtai perėjau dabar tokią linksmą gatvę, — ir uždėjau tašką ant praeities atsiminimų.

Paskutinis tarptenis — Vokietija. Kokia tvarka, koks darbštumas! Tik visur tos pačios nepasidingsios vokiečių savo neišvengiamomis „tašėmis“. Rothenburgas — simfonija, viduramžių pasaka, išsokusi iš senos knygos, pilis, kur esi tikras, kad tebe miega karalaitė. Tik tie tūkstančiai alaus ir suvenyrų medžiotojų... Muenchenas ir Frankfurtas — atstovėdavo moderniški miestai, kokių mums nebuvo, matalai visur ir kurie liekė beveik bevardžiai. Gerai, kad karo žaizdos užgyjo, gerai, kad parkuose vėl žaidžia vaikai ir gali tikėti į geresnę ateitį. Ak, kad taip galėtume „kėti ir mes...“

Kas mėgsta imti, nemėgsta duoti. Žydų priežodis

BOSTONO ŽINIOS

BALTIC HOLOCAUST AMERIKIEČIAMS

Radio bangos saviems lietuvių kalba yra geras darbas, bet ypatingesnis progomis tam tikros žinios, perduodamos anglų kalba, supažindinant amerikiečius su tam tikrais įvykiais, kurie liečia mūsų tautą ir net pavergtą tėvynę, yra dar svarbiau.

Visi mūsų politiniai veiksniai sutartinai skatina, kad atskirose vietovėse amerikiečių visuomenė būtų galimai plačiau informuojama apie Lietuvos pavergimą, jos kančias ir pastangas atgauti laisvę. Tai patogiausia ir lengviausia padaryti tokiomis progomis, kaip Vasario 16-osios, tragiškųjų birželio įvykių ir Pavergtų tautų savaitės sukaikių minėjimai. Bet tai retai kur padaroma, dažniausiai pasitenkinant jų minėjimų platesniu ar siauresniu surengimu savo tarpe. Aišku, tai neduoda siekiamų rezultatų.

Gražia išimtis šiuo atveju sudaro Brocktono lietuvių, kur nuo 1950 metų „Laisvės varpo“ vedėjo Petro Viščinio iniciatyva abidvi Brocktono radijo stotys sutinka perduoti specialias programas anglų kalba Vasario 16-osios ir tragiškųjų birželio įvykių minėjimo pagrindu, jei tik lietuvių tokią programą parpinai. Per eilę metų tai darė „Laisvės varpo“ vedėjas Petras Viščinis su savo talkininkais, per porą metų tuo rūpinosi LB-nės vietos apylinkės, kuri gaudavo paruoštas iš Visuomeninių reikalų tarnybos. Siemet tuo niekam nesitūpinti, „Laisvės varpas“ vėl paruošė tokias programas ir perdavė jas iš WCAV - FM 98 ir WBET - AM 1460 radio stoties.

Iš WCAV - FM 98 radio stoties tragiškųjų birželio įvykių įvairiais aspektais programas anglų ir lietuvių kalbomis perduotos per eilę sekmadienių, ypač daug laiko skiriamą birželio 13 d. programoje. O iš WBET - AM 1460 radio stoties 30 min. speciali programa vien anglų kalba buvo perduota birželio 15 d. 7:30 - 8:00 val. vakaro. Ji pavadinta „Baltic Holocaust“, lygint Pabaltiją tautų naikinimą su įvykių žydų naikinimu hitlerinėje Vokietijoje ir jos užimtuose kraštuose. Ypač pabrėžta, kad žydų naikinimas yra jau praeities reikalas, o pabaltiečių naikinimas tebevykdomas. Bet apie žydų naikinimą vis dar tebekalbama, daug rašoma, rodomi filmai, o pabaltiečių naikinimas užmirštas. Žydų naikinimo vykdymo įvykių naujau, o dabar jų ieškoma net nekalbėti žmonių tarpe. Pabaltijai tautų naikintojai yra tarpautinių organizacijų nariai, dalyvauja įvairiose konferencijose, iškilmingai kalba apie reikalą „išlaisvinti“ tautas... Tai šių dienų pasaulio gėda, kuri dar tebelaukia istorijos pasmerkimo.

Si visa programa buvo pritaikyta amerikiečių psichologijai. Trumputė 2-3 minučių žodinė informacija nuolat buvo perpinama lietuviška simfonine muzika, pritaikyta tai žodinei informacijai. Kalbant apie sovietų įsiveržimą į Pabaltiją kraštus, buvo įjungiamas kovos muzika, vaizduojant trėmimus, atsiremta į liūdną muziką, dstant sukilimą ir partizanines kovas, jos pavaizduotos dramatiška muzika. Planingai paruošta informacija apėmė taip pat šių dienų lietuvių tautos kovos būdus, kaip pagrindinį spaudą, pirmą eilę „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“, pagalbos šauksmai į laisvąjį pasaulį ir t.t.

Visą programą paruošė „Laisvės varpo“ vedėjas P. Viščinis, o ją sklandžiai ir įtikinamai perdavė jo padėjėja Birutė Duobaitė-Silvia. Tai buvo reikšmingas pasitar-

navimas Lietuvos reikalams. Šiuo pavyzdžiu turi pasekti kiti, ypač organizacijos, kurių tikslas — kova dėl Lietuvos laisvės. Minėjimas savųjų tarpe būtina reikalingas, juos papildant tokiomis renginiais, kurie pasiektų amerikiečių visuomenę ir palenkę ją pavergtųjų naudai. Kad tai galima padaryti, rodo šis „Laisvės varpo“ pavyzdys.

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ IR MŪSŲ UŽDAVINIAI

Tokia tema sudarė „Laisvės varpo“ liepos 18 d. programos pagrindinę mintį. Ją plačiai dėstė lietuviški programos vedėjas P. Viščinis, o angliškai — Birutė Duobaitė-Silvia. Jie dėstė, kad pavergtųjų tautų savaitė yra labai gera proga pavergtųjų tautų reikalais sudominti plačią amerikiečių visuomenę. Praėjus 23 metams nuo pirmosios pavergtųjų tautų savaitės paskelbimo, kurią paskelbė prezidentas Eisenhoweris, tai dar nepadaryta. Prezidento ir atskirų gubernatorių skelbiamos proklamacijos šia proga žinomos tik pavergtųjų tautų atstovams, bet ne plačiai amerikiečių visuomeni. Jų neskelbia amerikiečių spauda, televizija ir radijas. Kad idėja virstų konkrečiais darbais, būtina reikia, kad tuo pirmoje eilėje rūpintųsi pavergtųjų tautų atstovai.

DARIUS IR GIRĖNAS — IDEALIZMO PAVYZDYS

Minėdamas Dariaus ir Girėno skrydžio 49 metų sukaktį, „Laisvės varpo“ vedėjas P. Viščinis ryškino ne tik to žygio reikšmę, ano meto aviacijos sąlygomis, bet ypač kėlė jo vykdymo idealizmą, be kurio neįmanomas joks svarbesnis lietuviškas darbas. Todėl reikšmingiausias paminklas tiems mūsų didvyriams — tai ugdymas idealizmu, kurį mūsųose vis labiau užgožia pragmatizmas, atremtas į naudos ir malonumų ieškojimą. Visi turime reikalauti, kad jų skrydžio 50 metų sukakties proga būtų išleistas specialus pašto ženklas. Visi turime susirūpinti šiuo reikalu ir kreiptis į pašto žinybos vadovybę.

IŠ AMERIKIEČIŲ SPAUDOS

Bostono vyskupijos laikraštis „The Pilot“ birželio 25 d. parąšė straipinį „Churches Observe Captive Nations Week“. Straipnis parašytas „With Cardinal's Support“. Aprašoma, kad Pavergtųjų tautų savaitė bus minima Bostono Fanueil salėje liepos 17 d. Bus kalbėtojai, dainos ir tautiniai šokiai. Šios savaitės proga pas kardinolą Medeiros lankėsi delegacija pavergtųjų tautų, vadovaujant Orest Szczudluk. Kardinolas buvo prašomas paramos pavergtoms tautomis. Kardinolas prižadėjęs dvasinę paramą. Laikė 17 - 24 d. liepos bus meldžiamasi visose diecezijose bažnyčiose pavergtųjų tautų intencija.

Delegacijos dalyvavo latviai, estai, ukrainiečiai, kubiečiai, lenkai ir lietuviai. Pasiūlymą pas kardinolą užtruko daugiau kaip valandą. Lietuviams atstovavo U.S. armijos kapitonas Andrius Eivanas. Jis atstovavo ir Afganistano laisvės kovotojų ir Vakarų krikščionių organizacijų, kurios pristatė Biblijas sovietų kariams, kurie yra afganistaniečių nelaisvėje. Tie belaisviai daugiausia yra iš pavergtųjų tautų — Ukrainos ir Pabaltijos respublikų.

LIETUVIAI FLORIDOJE Sunny Hills, Fla.

Gegužės antroje pusėje lankėsi jau čia nuosavybes įsigijusių detroitiečių būrys. Juos apdainavom LB piknike. Jų čia sugužėjo viso septynios poros, sudėtos iš gražių simpatišku moterų ir kaip ažuolų vyrų. Dalyvavo jie čia su mumis visur, visada ir visuomet. Mielai juos žiūrėti, jie tartum viena šeima. Nors ir trauktum liežuvi, jie niekada nepasakys vienas apie kitą blogo žodžio. Pusė vyrų lošia golfą daug geriau už mus.

Gegužės 20 d. Čepukų sode bendras svečių detroitiečių ir sanihiličių pobūvis. Čia su buvimai niekada nesibaigia bei Bolelovo akordeono, Jūlytės vedimo ir mūsų visų pritarimo. Pas Čepukus su detroitiečiais buvo mieliai kartu praleistas laikas.

Gegužės 23 d. Pleckai turimų rezidencijoje suruošė vietiniams ir detroitiečiams priėmimą. Vaisės vystėsi labai linksmai ir pakilioje nuotaikoje staiga buvo pranešta, kad čia su Genute Beleckiene atvykusi jos uošvė Vytauto Belecko mamytė Veronika šiandien švenčia savo 93 metų gimtadienį. Tai mieliai, dar visai vikriai senutei buvo palinkėta ir sugiedota „Ilgiausiu metų“. Ji po karo buvo likusi Lietuvoje, jos vyras buvo ištremtas į Sibirą. Didelėmis sūnais Vytauto pastangomis ji, jos vyras ir dukta buvo ištraukti iš ten esančių sąlygų ir atsigabenti į šį kraštą. Jos vyrui mirus, ji dabar prisiglaudusi prie sūnaus Vytauto ir marčios Genutės. Visada susitinkam su ja bažnyčioje lietuviškose pamaldose ir lietuviškuose suėjimuose. Ji mieliai pasakoja savo pergyvenimus, vargus, džiaugsmus, ir yra tikrai miela su ja pasikalbėti. Slaptai noris tikėti, kad ir tu galėtum pasiekti jos amžiaus ir būti dar tokio šviesaus proto. Dar daug metų, miela mamytė Veronika!

Teko nustebei, kad man pažįstamas žemaitis Windore, Kanadoje, kun. Domininkas Lengvinas taip būtų gerbiams detroitiečiams. Su kuriuo nekalbėjau, visi jį gyrė ir nuosirdžiai galėjosi, kaip nuolatinio detroitiečių draugo ir kunigo netekimo. Sužinojo apie jo mirtį, gegužės 27 d. užprašė už jo vėlę gedulingas šv. Mišias, kurias atnašavo kun. P. Jaraška, ta proga primindamas mums mielą a. a. kun. Domininką. Gražiai lektorijavo detroitiečiams Valavičius. Šv. Mišios baigtos visiem sugiedojus „Marija, Marija“. Išleis ramybėje, mielas kun. Domininkai!

K. Ž.

„The Evening Gazette“ birželio 24 d. rašo apie lietuvių Phyllis Mickiną, kuri yra paskirta aukštoms pareigoms Worcester Science centre. Ji yra baigusi Holy Cross kolegiją, o dabar studijuoja biznio administraciją Radclif kolegijoje. Phyllis yra Antano ir Irenos Mickinų iš Jamaica Plain dukta.

RENGINIAI

Minkų radijo valandėlės gegužinė vyks rugpjūčio 8 d. sekmadienį Romuvos parke, Brocktone.

Lituanistinės mokyklos tėvų komiteto rengiamas tradicinis balius vyks rugpjūčio 25 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje.

Laisvės varpo rudens koncertas vyks spalio 10 d. So. Bostono Lietuvių Pil. d-jos salėje.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas vyks lapkričio 21 d. So. Bostono Lietuvių Pil. d-jos salėje.

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

(vairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2801 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2757

Vytautas Valantinas

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Planuame ir vaikuojame visų rūšių grindis.

BURNYS

Tel. — RE 7-5168

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą aut., ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Telef. GA 4-8654

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

(vairių atstumų)

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

ŠERENAS — perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5990

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, PILDOMI PILIETYS PRASYMAI ir kitokios blankai.

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — Lietuviškai.

SERAPINAS 636-2960

VIZITINIŲ KOR'ELIŲ REIKALŲ

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas reikia naudoti. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į „Draugo“ administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

Apimokta skelbtis dien. „DRAUGO“, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiem priimanamos.

Remkite tuos verslininkus, kurie skelbiasi dien. „Drauge“.

REAL ESTATE

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

2 BUTAI PO 4 KAMB. medinis. Brighton Parke. \$39,500. Savininko paskola.

2 BUTAI PO 4 KAMB. medinis. Jrengtas sklypas. 72-ra ir Campbell. \$39,000.

6 BUTŲ MORINIS. 4 maš. mūr. garažas. \$17,000.00. pajamų. Arti 64-os ir Kedzie Ave.

2 SKLYPAI ARTI VANDENS. Hot Springs Village.

Skambinti 436-7878

ŠIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

64-ta ir Sacramento. 2-jų butų mūr. po 3 mieg. Vertas prašomos kainos.

43-ta ir California. Mūr. 2-jų butų po 2 miegamus. Nebrangus.

65-ta ir Kedzie. 4 butų naujesnis. Puikiai išlaikytas. Vertas pamatyti.

71-ma ir Kedzie. Ofisas ir 2 butai viršų. Savininkas turi parduoti.

138-ta ir State — Lemont. 1 1/2 akro žemės. Puiki rezidencija ir pajamų namas.

Dėl informacijų skambinti

BUDRAICIUI

Tel. — 767-0600

PROGOS — OPPORTUNITIES

130 SPACE

MOBILE HOME PARK

IN ILLINOIS

Paved streets with curb and off-street parking.

Storm drains. Large lots.

20 acres for expansion.

1981 rent net — \$80,000.

100 miles from Chicago.

Owner will finance.

Write:

DRAUGAS Adv. No. 2398

4545 W. 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

DEMESIO

RAKO MEDŽIAI

Redegavo Neris M. Papiūtė ir Robertas Vitas

Leidinėlis pritaikytas jaunimui — skautiškam auklėjimui.

Joje aprašytas kiekvienos rūšies medis su iliustracijomis piešiniais.

Kaina su persiuntimui \$2.35

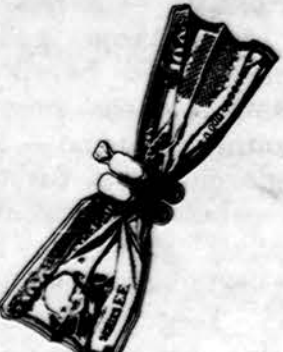
Išleido LSB Lituanicos turtas, Chicago 1980.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

Matrimonial Bond

Take stock in America.

NEVALGAI MINERALŲ - METALŲ - KENKI SVEIKATAI

JUOZAS KRIAUCIŪNAS, M.D.

Žmogaus kūnas yra sudėtas iš žemėje randamų medžiagų. Vienos tų medžiagų yra vienalytės, kitos sudėtinės. Dauguma medžiagų yra neorganinės, bet nemaža yra ir organinių. Pastarosios yra būtinos bet kokiai gyvybei, buvusiai, esamai ir būsimai, tai, žinoma, ir žmogui. Įvairių medžiagų kiekiai, sudarą žmogaus kūną, įvairuoja: vienų — tik pėdsakai, kitų didesni kiekiai ar mažesni kiekiai, o kai kurios sudaro net 80 proc. viso kūno. Pvz. aukso randama tik pėdsakai, o vandens — apie 80 proc.

Neorganinės medžiagos ir elementai (sudarą medžiagas), kurie žemėje randami dideliais kiekiais ir kartais grynai, žmogaus kūne yra susijungę su kitomis medžiagomis. Pvz. grynos geležies kūne nėra, bet ji įeina į proteinų junginį ir sudaro raudonųjų kraujo kūnelių hemoglobina. Kai kurios medžiagos gyvam žmogaus organizmui, kūniui, yra būtinos, o kai kurios ir visai nereikalingos, net kenksmingos. Nereikalingos, nes moksliškai nėra įrodyta jų reikalingumas. Pvz. baltymai, angliavandeniai, lipidai, geležis, natrij (sodium), kalcis ir kiti yra būtinos, o švinas — nereikalingas, net kenksmingas.

Gyvas organizmas nėra pastovus, jis nuolat keičiasi. Keitimasis vyksta augimu, medžiagų apykaita, energijos reikškimu. Pastarajai gaminti taip pat reikalingos medžiagos, kaip automobilui kuras. Organizmas reikalingas medžiagas paima iš jį supančios aplinkos. Dauguma tų medžiagų ir organizmą patenka su maistu per burną, bet dalelės per kvėpavimo organus, pvz. iš įkvėpamo oro imamas deguonis (O₂).

Su maisto produktais ir organizmą ateina ir mineralai bei metalai, tiesioginiai mes jų nevalgome. Daugelis jų yra būtini gyvybei. Šio straipsnio tikslas yra trumpai išskaičiuoti ir nurodyti mineralus ir metalus, reikalingus kūno gyvybei, jų veikimas organizme, reikalingi kiekiai ir kuriuose maisto produktuose jų yra. Šie mineralai — metalai yra būtini žmogaus gyvybei palaikyti.

Natrij (sodium)

Grynas natrij galima tik pagaminti, šiaip jis randamas druskų junginiuose. Jis organizmui labai reikalingas, jo atomai apskritai elektrą ir virsta elektrolitais. Kūno skysčių balansas ir osmotinis spaudimas didžiąja dalimi priklauso nuo natrio. Jo koncentracija organizmo skysčiuose yra, palyginti, pastovi, nes jo perteklių organizmas pašalina. Tačiau nuolatinis perteklius išsukia vandens sulaikymą ir kūno paburkimą, patinimą. Kasdien reikia gauti 1,1 — 3,3 gm natrio. Beveik visi maisto produktai jo turi nemažus kiekius, ypač šiam kraštui, kur viskas nemažai sudoma. Dėlto natrio įvedimu į organizmą rūpintis nereikia, dažnai reikia jo kiekį mažinti, ypač turintiems aukštą kraujospūdį, širdies ir inkstų susirgimus. Tik kai žmogus labai gausiai prakaituoja, daug vemia ar viduriuoja, jo reikia kuo greičiau sumažinti ir reikia jo įvesti druskų junginiais, pvz. valgomoji druska.

Kalis (potasium)

Tai antrasis mineralas, kuris sulaikomas organizmo ląstelėse, nors yra ir skysčiuose, ir tampa elektrolitais (apskaičiuoja elektrą). Jo koncentracija organizme turi būti gana pastovi. Jis reikalingas kiekvienai ląstelei, raumenims, ypač širdies, tinkamai atlikti darbui. Kalis randamas daugelyje maisto produktų, ne grynai, bet junginiuose, ir paprastai žmogus jo gauna pakankamai. Jo reikia 1,8 — 5,6 gm per

dieną. Daug kalio turi apelsinai ir jų sūnka, bananai, burokėliai, uogos, ypač džiovintos vynuogės (razinkos), arbūzai, pomidorai, liesa mėsa, bet ne viščiukų, ir riešutai. Kai vartojami organizmo skysčius šalinantys vaistai, esant pakeltam kraujospūdžiui ir pan., tai pašalinama ir daug kalio. Jo trūkumas tada papildomas arba vartojimu didesnio kiekio maisto produktų, turinčių daugiau kalio arba kalio druskų vaistais.

Chloras

Šis mineralas organizme susijungęs su kitomis medžiagomis ir reikalingas palaikyti kūno skysčių šarmingumą — rūgštingumą. Kasdien jo reikia 1700 — 5100 mg. Jo randame visuose maisto produktuose, kurie turi druskos, nes jis yra druskos sudėtinė dalis ir jo stoka rūpintis nereikia.

Kalcis

Labai svarbus mineralas organizme, kur jo yra nemaži kiekiai, daugiausia kauluose, bet svarbus ir šarmų — rūgščių balansui kūno skysčiuose išlaikyti. Organizman reikia įvesti kasdien 0,8 gm kalcio. Maisto produktai turi daug kalcio pienas, sūris, ledai iš pieno produktų (ne grietinės), sardinės. Mažiau, bet pakankamai kalcio turi: kopūstai, ropės, spinatai, mėsa. Tačiau būtinas yra vitaminas D, kad kalcis iš maisto produktų virškinimo kanale būtų absorbuotas ir organizmą.

Fosforas

Viena svarbiųjų medžiagų organizme, nes reikalingas ne tik kaulams augti ir išlaikyti, bet kiekvienai ląstelei. Pieno, paukštienos, žuvies, mėsos, grūdinių maisto produktų, žirnių, pu-

pos ir riešutai jo turi pakankamai.

Magnezija (Magnis)

Apie 400 mg per dieną organizmas reikalauja šio mineralo. Jis reikalingas enzimų (junginių) padedant keisti maisto produktus taip, kad tie galėtų būti naudojami organizmo) gamybai ir veikimui organizme, jo ląstelėse. Magnezijos trūkumas silpnina raumenis, ypač širdies, imituoja nervų paralyžį. Magnezijos turi visi augalai, jų lapai, sėklos, grūdai ir vaisiai, tai jos įvedimu į organizmą, valgantiems augaliniu maistu, rūpintis nereikia.

Siera

Siera taip pat reikalinga organizmui, ypač jo nagams ir plaukams. Sieros pakankamai gaunama iš maisto esamų proteinų, pvz. mėsos, sūrio, pieno, kiaušinių, valakiškų riešutų ir jų sviesto, vėžiukų ir pan.

Jodas

Labai svarbus mineralas organizmui, ypač būtinas gamybai skydinės liaukos hormono, kuris įtaigoja daugelį kitų liaukų hormonų ir taip organizmas gali sveikiai reikštis. Jodo reikia bent 150 mcg (mikrogramų) per dieną. Jis gaunamas su vandeniu ir augaliniu maistu, jei žemėje, kur imamas vanduo ir auginami augalai, jo yra. Žemė, lygumų, žemumų ir arčiau jūros, jo turi visada. Maistas iš jūros gyvių jo taip pat turi. Kalnų žemėje jo neturi pakankamai ir kalnų gyventojams reikia jį papildyti jūros gyvių maistu ar vartoti jodu primaišytą druską.

(Bus daugiau)

ARKIVYSKUPŲ ĮVESDINIMAS

Naujo Chicago arkivyskupo J. Bernadin įvesdinimas į naujas pareigas vyks rugpjūtio 25 d. Liepos 12 d. arkivyskupas atvyko į Chicago susipažinti su nauja vieta.

A. + A.

ANTANUI ŠAKALIUI mirus,

skauso prisilėgtą našlę, mielą draugijos narę JAD-VYGA, velionės dukterį ADELĘ ir sūnus ANTANĄ, ROMĄ ir BRONIŲ su šeimomis bei kitus velionio artimuosius nuoširdžiai užjaučia

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIA

LIETUVIŲ FONDO FEDERALINIS KREDITŲ KOOPERATYVAS

2422 W. Marquette Rd. Chicago, Ill. 60629
Telefonas: 737-2110

AKTYVAI — \$1,600,000

KASOS VALANDOS:

Trečiadieniais 12:00—6:00 p.p.
Šeštadieniais 10:00—12:00
2422 W. Marquette Rd., Chicago

Sekmadieniais 10:00—1:00 p.p.
Jaunimo centre 5620 S. Claremont
(Neveiks vasarą nuo 6.13.82 iki 9.5.82)

MOKA UŽ:

Einamąją Sąskaitą	8%
30 Dienų Certifikatus (min. \$5,000)	8.5%
90 Dienų Certifikatus (min. \$5,000)	12.1%
Vienerių Metų Certifikatus (min. \$1000)	12.0%
Trejų Metų Certifikatus (min. \$5,000)	13.5%
All-Savers Certifikatus	9.99%
IRA — pasirinkimas: 90 dienų, Vienų Metų, ir Trijų Metų Certifikatai.	

* Procentai keičiasi kas savaitę.

* Visos sąskaitos apdraustos iki \$100,000.

PASKOLOS:

Asmeninės	nuo 15%
Namų (Mortgages)	nuo 15%

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPESINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Atidarymo laikas nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

MŪSŲ KOLONIJOSE

Union Pier, Mich.

GRAŽIAI PRAEJĘS VAKARAS

Praėjusį šeštadienį, saulei leidžiantis, gražus būrys lietuvių iš Chicago ir apylinkių bei vasarotojų susirinko į Lietuvių salę. "Dirvos" laikraščio renginį — koncertą.

Šių eilučių autorius — namų šeimininkas pasveikino susirinkusius ir padėkojo už atsilankymą, pasidžiaugdamas, kad rengėjų pastangos nemėgo niekias. Vakaro programai vadovauti paskvietė Kazimiera Pocių. Šis susirinkusiems pristatė sol. Aldoną Buntinaitę ir pianistę Lilią Šleterytę, kurios atliko meninę programą.

Programa neužsitarė. Kūriniai parinkti neilgi, skambūs, bet turintys gilią tautinį ir liaudies motyvų atspalvį.

Dainavo O. Tėvynė manoji — muz. Salomėjos Čerienės; Sakiau mergytei — liaudies daina — harmonizuota J. Kamaičio; Laimių daina — muz. ir žodžiai iš Vydūno veikalo "Pasiilgimas Veldetojo. Rūta — žodžiai K.

Binkio, muz. Juozo Gruodžio. Publikai prašant dar pridėjo: Viena linelius pasėjau — muz. Valterio Banaičio.

Dainos nuskambėjo gražiai. Svečiai solistę sutiko šiltai. Rengėjai abi apdovanojo rožėmis. Dar reikia pridėti, kad pianistė stud. Lilija Šleterytė iš šimtamečio pianino sugebėjo išgauti skambius akordus ir buvo tiksliai palydovė solistei. Susirinkę lietuviai pirmą kartą Union Pier vasarvietėje turėjo tokią muzikinę šventę.

Rengėjai dėkingi, kad abi menininkės atsisakė joms priklausiančio honoraro "Dirvos" laikraščio naudai.

Po meninės dalies dalyviai atnaujino pažintis, vaišinosi ir, Ažuolui Stelmokui grojant, pakilioje nuotaikoje praleido vakarą.

Vitoldas Petrauskas

UPHOLSTERY & SLIPCOVERS
FURNITURE REFINISHING
Satisfaction Guaranteed. 50 Years of Quality Work.
HAAS UPHOLSTERY, 6034 26th St. Cicero, Ill. 60630, Tel. 632-4795

A. + A. ALBERTAS BUIKA

Gyveno Union Pier, Michigan, anksčiau gyv. South Holland, Illinois.

Mirė liepos 26 d., 1982 m., 2:55 val. popiet, sulaukęs 72 m. amžiaus. Gimė Latvijoje, Rygoje. Amerikoje išgyveno 32 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Bronė (Telcėnaitė), sūnus Jonas, duklė Izolda Pedersoli, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Balfui, Vilniaus Kr. Lietuvių S-gai, Lietuvių Bendruomenei ir Union Pier Namų Savininkų dr-jai.

Kūnas bus pašarvotas trečiadienį, 1 val. popiet De Young-Vroeg koplyčioje, 649 East 162nd Street, (Route 6), South Holland, Illinois.

Laidotuvs įvyks ketvirtadienį, liepos 29 d. Iš koplyčios 9:15 val. ryto bus atlydėtas į vietinę St. Jude the Apostle parapijos bažnyčią, kurioje 10 val. įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, sūnus ir duklė.

Laidot. direktorius Leonard Bukauskas ir Sūnus. Tel. 264-2228.

MARGARET SOBOTA

Gyveno Kalifornijoje, anksčiau Chicagoje.

Mirė liepos 25 d., 1982 m., 11:30 val. ryto, sulaukus 71 m. amž. Gimė Kewanee, Illinois.

Pasiliko dideliame nuliūdime motina Antanina Saboluck; sesuo Estelle Christian su vyru Edward; sesers dukterys: Madelyn Weaver su vyru Jerry ir jų vaikai Kimberly ir Jerry; ir Kathleen Scano su vyru Vincent ir jų duklė Angela; pusbroliu dr. Anthony Kudzma su žmona Violet, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo našlė a. a. Stanley ir duklė a. a. Charles Kumet. Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį, 3 v. popiet Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 West 69th Street. Laidotuvs įvyks penktadienį, liepos 30 dieną. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėta į Sv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į kapines.

Nuliūdę: Motina, sesuo ir kiti giminės.

Laidot. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs, Tel. 737-1213.

A. + A. GRASILDAI LUKIENEI
mirus, gilią užuojautą reiškiamo velionės vyrui, dukroms bei jų šeimoms ir broliui Tomui.

Buvę parapiečiai

ST. ir J. VIŠČIAI
A. ŠUOPIENĖ

LAND OF CROSSES

The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978

by MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.

Printed in England 1979, 339 pages. Price — including shipping and handling \$8.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 48 ct. valstyjos mokestio.

DRAUGAS, trečiadienis, 1982 m. liepos mėn. 28 d. 5

A. + A. ANTANAS ŠAKALYS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1982 m. liepos 26 d., 12:55 val. ryto, sulaukęs 77 m. amž.

Gimė Lietuvoje, Skuodo valsčiuje, Užluobės kaime. Amerikoje išgyveno 33 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Jadvyga, duklė Adelė Plėnienė, žentas Juozas, sūnūs: Antanas, marti Rita, Romas, marti Chyrlene, Bronius, marti Jūratė; 10 anūkų; brolis Pranas Lietuvoje ir jo šeima; mirusių brolio ir seserų vaikai ir kiti giminės, draugai ir pažįstami Amerikoje ir Lietuvoje.

Priklausė Šaulių Sąjungai, Marquette Parko Namų Savininkų dr-jai ir Susivienijimui Lietuvių Amerikoje.

Kūnas bus pašarvotas trečiadienį nuo 2 val. iki 10 val. vak. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street. Laidotuvs įvyks ketvirtadienį, liepos 29 dieną. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Sv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, duklė, sūnūs, marties, žentas ir anūkal.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

A. + A. RAIMUNDUI MIČIULIUI

tragiška žuvis, skauso valandoje nuoširdžiai užjaučiamame tėvą VALENTINĄ, motiną MILDĄ, seserį ALDONĄ ir brolį VALENTINĄ, Jr.

LORETA IR RAIMUNDAS GRIGALIŪNAI
STASĖ GRIGALIŪNIENĖ
SIGUTĖ IR JUOZAS ŽEMAIČIAI
DAIVA ATKINSON
REGINA IR GINTARAS ŽEMAIČIAI

Tragiškai žuvus

sūnui A. + A. RAIMUNDUI,
mielam klubo nariui Valiui Mičiuliui ir jo šeimai reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

CICERO LIETUVIŲ MEDŽIOTOJŲ ir
MĖSKERIOTOJŲ KLUBAS

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2424 W. 60th STREET Tel. KEN-pole 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4948 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LA-shyette 3-3872

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OL-ympic 3-1008

APLINK MUS

× **Lietuvių Opera**, Lietuvių dienų Kultūrinį renginių pirmininkės Ingridos Bublėsienės ir pirmininko dr. Antano Razmos pakviesta, sutiko duoti "Lietuvių" operos spektaklį ateinančių metų liepos 1 d. Chicago auditorijos teatre, kuris talpina 4 tūkst. žiūrovų. Ši salė pasižymi gera akustika — yra laikoma net ketvirtą vietą pasaulyje ir joje norėdavo dainuoti ir dainavo daugelis ano meto garsiausių solistų, statant joje įvairias operas. Neseniai ji buvo atnaujinta ir pritaikyta šioms laikams.

× **PLB Visuomeninių reikalų komisija** ir toliau perspaušina iš Lietuvos pogrindžio gautus leidinius. Šiuo metu spausdinti atiduoti jau anksčiau gauti du "Pastogės" numeriai. Jie bus pasiūti pogrindžio spaudos mėnesiams vasaros pabaigoje.

× **I mokytojų ir jaunimo studijų** savaitę autobusas išsena rugpjūčio 1 d., sekmadienį, 8:15 val. ryto nuo Jaunimo centro, grįžta rugpjūčio 8 d. apie 5-6 val. vak.

× **Ksaveras Aleksijūnas**, Le-mont, Ill., Petras Rudėnas, Westfield, Wis., Jonas Virbalis, Cleveland, Ohio, Vacys Num-gaudas, Chicago, Ill., Ursulė Karalius, Cicero, Ill., dr. Eug. Šilgalis, Euclid, Ohio, įvairi-mis progomis atsuntė po 5 dol. aukų. Labai dėkojame.

× **Vladas Matulionis**, Cleve-land, Ohio, atsuntė 5 dol. au-ką. J. Žebrauskas, Lubbock, Texas — 4 dol. S. Lukauskas ir J. Aleknavičius po 3 dol. Dė-kojame.

× **Povilas Zumbakis**, Chica-go, Ill., namų pirkimo ir pardai-mo agentas, Liūdas Smulskis, visuomenininkas, Chicago, Stasys Kviecinškas, Calgary, Ont., Kanada, su laimėjimo šaknelėmis atsuntė po 10 dol. aukų. Labai dėkojame.

× **Filomena Tarulienė**, Chi-cago, Ill., pedagogė, Matas Ši-manskis, Cicero, Ill., Pranas Grusys, Wawa, Ont., Kanada, grąžindami laimėjimų šakneles, pridėjo po 10 dol. aukų ir palin-kėjo geros sėkmės. Nuosirdus aiū už viską.

× **Vacys Petrauskas**, Chica-go, Ill., Vacys Construction Co., mūsų mecenatas ir garbės pre-numeratorius, grąžindamas lai-mėjimų šakneles, pridėjo ir 15 dol. dienraščio paramai. Labai aiū.

× **O. Juodišius**, Toronto, Ont., Kanada, grąžino laimėjimų bi-lietų šakneles, pridėjo 20 dol. auką su priedu: "Siūniu ma-žią auką su meile ir geriausiais linkėjimais Jūsų darbuose". La-bai aiū už paramą ir linkėji-mus.

× **Šv. Mišios už kalbininko a. a. Stasio Barzduko sielą** bus atnašaujamos šv. Jurgio para-pijos bažnyčioje Clevelande, sekmadienį, rugpjūčio 1 d., 10:30 val. ryto. Šv. Mišias už-prašė dr. Jolanda Mückeviūtė, buvusi jo mokinė Vyskupo Va-lančiaus lituanistinėje mokyk-loje. Po šv. Mišių bus visiems kavutė. (pr.)

× **CHICAGOS LIETUVIŲ ŽUVAUTOJŲ - MEDZIOTOJŲ KLUBAS** rengia pikniką, kuris įvyks rugpjūčio mėn. 1 dieną, sekmadienį, šaulių namuose, 2417 W. 43 gatvė. Geros Evaldo Knol orkestras. Bus šalti, karš-ti užkandžiai ir laimėjimai. Veiks baras. Visuomenė kvie-čiama piknike dalyvauti. Klubas valdyba

× **Chicago State universite-tas** praneša, kad prof. Walter Cibulskis yra neseniai išrinktas valstijos universitetų ir kolegi-jų fakultetų tarybos pirminin-ku (Chairman). Ši taryba api-ma Chicago, Gubernatoriaus, Northeastern Illinois, Illinois ir Western Illinois valstijos uni-versitetus. Prof. W. Cibulskis yra "Draugo" administrato-rius kun. Petro Cibulskio bro-lis.

× **PLB valdybos leidžiamas ir įdomiai Broniaus Nainio redag-uojamas "Pasaulio Lietuvis"** reguliariai lanko lietuvių šeimas 35-se pasaulio kraštuose. Jis yra šiuo metu didžiausią prenu-meratorių skaičių turįs mėnesi-nis žurnalas, gausus aktualiais straipsniais, žiniomis ir nuo-traukėmis iš viso pasaulio lie-tuvių gyvenimo.

× **Pabaltiečių jaunimo kon-greso** rengimo komitete lietu-viams atstovauja Philadelphia-jos Jaunimo sąjungos skyriaus nariai. Registraciją praveda Vidmantas Rukšys ir Vyta Vo-lertas, Jr. Informaciją tvarko Aušra Gečytė.

× **Susan Darragst**, Chicago, Ill., Juozas Jusys, Worcester, Mass., užsisakė naujausių lei-dinių.

× **J. Juodvalkis**, Chicago, Ill., mokėdamas kitas sąskaitas, pridėjo ir auką. Aiū.

× **D. Trakimienė**, Toronto, Ont., Kanada, buvo atvykusi į Chicago ir ta proga aplankė "Draugą" ir įsigijo naujausių leidinių.

× **V. Platakis**, St. Catharines, Ont., Kanada, atsuntė 10 dol. už laimėjimo bilietus su prie-rašu: "Jei būtų koks laimingas bilietas mano vardu, dovaną pa-silaikykite "Draugui". Labai aiū.

× **Inž. Mečys ir Valerija Ja-vai**, Juozas Bulika, Pranas Jur-jonas, Victoria Orentas, E. Bar-škusis, Kristina Lapienė iš Chi-cagos atsuntė po 10 dol. aukų su laimėjimų šaknelėmis. Labai aiū.

× **Ignas Medziukas**, Los An-geles, Cal., mūsų bendradarbis, atsuntė 10 dol. auką dienraš-čio paramai. Labai aiū.

× **B. Alekna**, Beverly Shores, Ind., Vincas Stakus, Madison, Wis., buvo atvykę į Chicago, ta proga aplankė "Draugą" ir įsi-gijo naujausių leidinių.

× **A. Gurevičius**, Toronto, Ont., Kanada, Mindaugas Putri-mas, iš Toronto, grąžino laimė-jimų šakneles su 7.50 dol. au-komis. Labai dėkojame.

× **Vytautas Eringis**, Balti-more, Md., LB apylinkės pirmi-ninkas, visuomenininkas, at-siuntė čekį už parduotas kny-gas viso 385.55 dolerių. La-bai aiū.

× **K. Otto**, Toronto, Ont., Kanada, atsuntė 10 dol. už lai-mėjimo bilietus. Labai aiū.

× **P. Matulionis**, Sturgis, Mich., atsuntė 12 dol. dienraš-čio paramai su priedu: "Lai-kykitės ir sėkmės!" Nuosirdus aiū.

× **Regina Albrechtienė**, An-tanina Baltrušaitienė, Dr. Jo-nas Valantiejus, inž. Kazimie-ras Pocius, Donatas Šukelis, inž. Juozas Petkūnas, Dr. My-kolas Morkūnas, Antanina ir Petras Kaušai, dail. Sigita Ramonas, Clementas Dėdela, Alfredas Kulys, inž. Vitoldas Petrauskas sudaro komitetą, kuris pasiryžo suorganizuoti ir praveisti sol. Algirdo Brazio koncertą š. m. rugpjūčio mėn. 7 d. UNION PIER Lietuvių salėje; sukeliant pinigų Lietu-vos Ministerijos atnaujinimui Washington, D. C. Vitoldas Petrauskas (pr.)

ARONAS KAMINSKAS GRANT PARKE

Chicagos Parkų valdyba šį mėnesį ruošia įvairius koncer-tus pietų metu Grant parke. Liepos 29 d. koncertui diriguoti pakviestas čikagiečių lietu-viams gerai pažįstamas muzi-kas Arūnas Kaminskas. Tai Lietuvių operos akompaniato-rius bei vadovo padėjėjas, sėk-mingai dirigavęs perito sezo-no "Laisvojo šaulio" antrąjį spektaklį.

A. Kaminskas yra baigęs Illi-nois universitetą bakalauro laipsniu, o muzikos magistrą įsigijo Northwestern universite-te. Nuo 1979 m. jis yra Grant Parko koncertų produkcijos štabo narys. Šiuo koncertu A. Kaminskas debiutuos su Grant Parko simfoniniu orkestru.

Dirigentas pasirinko šokio te-mą koncerto programai. Bus atlikti Weber "Kvietimas į šo-kius", Copland "Hoe Down" iš "Rodeo", Bennet aranžuoti Ri-chard Rodgers valsai, J. Strauss valsas "Vynas, moterys ir dai-na", Brahms "Vengriškas šo-kis" nr. 5 ir Borodin "Kumanų šokiai".

Koncertas įvyks ketvirtadienį, liepos 29 d., 12:15 p. p. Grant Parko "Petrillo Music Shell", kuris yra į rytus nuo meno in-stituto prie Columbus Drive ir Jackson gatvės. Automobilis galima pastatyti Monroe Street garaže.

Lankytojai kviečiami atsi-nešti savo užkandžius ir maloni-ai praleisti pietų pertrauką Grant Parke.

Negalintiems šį ketvirtadienį išgirsti Arūno Kaminsko di-riguojamo orkestro bus pro-gos netolimoje ateityje. Rug-pjičio 12 d., 12 ir 1 val. p. p. jis diriguos Illinois orkestrui, kuris per pastaruosius metus dalyvauja Lietuvių operos pa-statymuose, "First National" banko plazoje, miesto centre.

Sėkmės jaunam lietuviui di-rigentui!

CHICAGOS ŽINIOS

TRANSPORTACIJOS CENTRAS

Merė J. Byrne kūrė smūgiu liepos 24 d. simboliskai pradėjo statybą naujo Transportacijos centro Chicagos miesto vidury. Čia bus galima pirkti lėktuvų bilietus, atiduoti bagažą ir miesto susisiekimo linija va-žiuoti į O'Hare aerodromą. Iš šio centro bus požeimins koridorių į dabar statomus Illinois rūmus ir į požeiminę traukinėlio stotį.

SUMAZINO SĄRYBAS

Daugiau kaip pusė iš 36 po-licininkų, kurie buvo skirti sau-goti aukštuosius Chicago pa-reigūnus, dabar iš tų sąrybų atsaukti ir paskirti budėti ki-tur. Matyt, kad vadovybė pa-veikė kėlimas šio reikalo spau-doje.

NAUJAS PARKAS

Will apskritis nusprendė pirkti 134 akrus žemės Des Plaines upės slėnyje ir paruošti tą plotą žmonių poilsiui.

PRIGERĖ

Aštuoniolikos metų jaunuolis James Clifford liepos 26 d. pri-gėrė Diversey uosto srity. Per parą Chicagoje ir apylinkėse, gindamiesi nuo karščio, ežere prigėrė trys žmonės.

ATVYKS PRINCAS

D. Britanijos princas Philip ruošiasi rugsėjo mėnesį atvykti į Chicago. Lankydamas JAV miestus, jis dalyvaus rinkime lėšų gyvulių globai.

KOLEGIJŲ TELEVIZIJA

Ilgą laiką uždarytas Chi-cagos televizijos kanalas 20 vėl pradės veikti sausio mėn. Bus duodama mokslo programa, ku-rią parūpins miesto kolegijos.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

NEPRIKLAUSOMYBĖS LAIKOTARPIO LITERATŪROS PAŽANGA

Nepriklausomybės laikotarpis yra vienas iš šviesiausių laiko-tarpių Lietuvos istorijoje. Trum-pu laiku buvo padaryti milžiniš-ki žingsniai pirmyn.

Šiuo laikotarpiu švietimas bu-vo nepaprastai išplėstas. Prieš Pirmąjį Pasaulinį karą dažniau-siai būdavo tik viena pradžios mokykla miestelyje. Nepriklau-somybės laikotarpyje gal buvo dešimtys, ne tik miesteliuose, bet ir kaimuose. Jos buvo vi-siems lengvai pasiekiamos.

Prieš karą gimnazijų buvo ma-žai, o laisvės laikais gimnazijos buvo įsteigtos ne tik kiekvien-a me apskrities mieste, bet ir dau-gelyje mažesnių miestelių.

Pradžioje lietuviai, norėdami studijuoti ar įsigyti kokią nors specialybę, turėdavo važiuoti svetur. Nepriklausomybės lai-kotarpyje buvo įsteigtas savas universitetas, akademijos bei in-stitutai. Buvo galima aukštąjį mokslą pasiekti čia pat, savame krašte ir savąja kalba.

Nepriklausomybės metais la-bai pakilo viso krašto kultūrinis lygis. Įsteigė sava opera, dra-ma, baletas, muziejai, galerijos, o ypatingai sustiprėjusi spauda: laikraščiai, žurnalai, knygos.

Prieš karą Lietuvoje buvo trys laikraščiai ir knygų leidimo cen-trai: Vilniuje, Kaune ir Seinuo-se. Lenkams okupavus Vilnį ir Seinus, beliko tik vienas spaudos centras — Kaunas. Įsteigus daug naujų ir modernių spausdintų, daugiausia laikračių ir knygų buvo spausdinama ir leidžiama Kaune. Buvo spausdinami lai-kraščiai ir žurnalai visokio am-žiaus, visokio išsilavinimo, vi-sokių profesijų ir visokių pažiūrų žmonėms. Buvo spausdinami mažiems moksleiviams, kaimo jaunimui, ūkininkams ir kaimo žmonėms. Buvo dienraščių ir provincijos laikraščiai.

Pradžioje žurnalų buvo ne-daug. Jie buvo pusiau laikraš-tinio turinio ir pusiau laikraš-tinės formos. Vėliau buvo spau-sdinami specialūs žurnalai, ben-dro pobūdžio ir literatūriniai žurnalai.

Nepriklausomybės laikų skai-čiai rodo, kad per dvidešimt me-tų buvo išleista daugiau knygų, negu jų išėjo anksčiau per virš tris šimtus metų.

Rasa Krokutė,

Rochesterio lit. m-las mokinė. ("Lituanistinis švietimas Rochesterijėje").

SAPNUOJU LIETUVĄ

Sapnuoju, kad aš pavirtau į paukštį ir skrendu į Lietuvą. Pajūryje matau vaikų žai-džiančius gultone smėlyje, o žmonės maudosi jūroje. Tai Klaipėda, Lietuvos uostas. Skrendu į kaimą, kur mano ma-ma gimė. Kiti žmonės dabar ten gyvena, bet tie patys vais-medžiai auga ir gėlės žydi. Pa-vargau ir užmigau bažnyčios bokšte. Ansti rytą skridau į Vilnį. Nemačiau daug mašinų. Daug bažnyčių pakeista į mu-ziejus. Atsitūpiu ant mokyklos palangės. Mokiniai kalbėjo lie-tuviškai ir rusiškai. Vilnius bu-vo švarus ir neapleistas. Skri-dau į Vakarus. Pamačiau Med-vėgalio kalną. Kalnas buvo aukštas, žmonės atrodė kaip skruzdėlės. Vėjas nupūtė į Bir-žus. Aš norėjau pamatyti savo dėdę. Jis dirbo sode su Audriu-mi, mano pusbroliu. Aš suži-nojau, kad Audrius nori būti

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Jonas Minelga

RITUTĖ

Saulele tetute,
Pamatė bitutę,
Ji nardo tarp rožių
Ir liepų žieduos.
Medutį po lašą
I avilį neša.
Jo sklidiną korį
Tuoj mums atiduos.

Vėjeli beusi,
Jei lietu atpūsi
Nelauktą, nekviestą —
Supysiu rimtai.
Dienelė prašvito,
Rasuzė nukrito,
Te skraido, plasnoja
Bitelių šimtai.

gino žvakį, o skaitė prie švie-sos, kurią visi naudojo.

DVIKOVA

Susipyko du indėnai. Nutarė kautis dvikovoje. Kadangi ši kova yra nelegali, tad nutarė išvažiuoti toliau, kad niekas ne-matytų. Nuėjo į stotį. Vienas nusipirko bilietą ten ir atgal, o antras tik į vieną pusę.

— Tai žadi gyvas nebebrįž-ti? — pajukė tas, kuris nusi-pirko bilietą ten ir atgal.

— Ne, aš nusprendžiau pasi-naudoti tavo bilietu, — atkrito antrasis.

JIEGU AUGČIAU LIETUVOJE

Spalvingos gėlės, galingi me-džiai, šviesiai mėlynas dangus: viskas Lietuvoje. Man labai pa-tiktų augti Lietuvoje. Ten la-bai gražu.

Norėčiau turėti žalią daržą su daugybe raudonų tulpių. Aš taip pat auginau daug daržovių. Aš mokačiau visus senus lietuviš-kius šokus, o užaugusi lankyčiau Vilniaus universitetą.

Daug mano dėdžių ir tetų Lie-tuvoj gyvena. Norėčiau, kad mūsų namai būtų Klaipėdoje, žvejų uoste. Klaipėdoje galima

pirkti daug žuvies. Aš valgyčiau ungurio ir šviežios žuvies. Po-pietų pabėgiočiau po miškus...

Bet grįžime į dabartinių laikų Lietuvą. Ten yra daug skriaudžiamųjų žmonių. Komunistai dabar Lietuvą valdo. Mums rei-kia narsių jaunų žmonių, kurie kovotų su rusais. Mūsų tėvynė verčia pagalbą. Mano akyse kasdien skamba jos balsas. Ne-galime palikti jos vienos, nes ji nelaimės kovos su priešais.

Kai aš užaugsiu, norėsiu nu-važiuoti į Lietuvą ir padėti jau-nimui kovoti. Man yra labai svarbu išlaikyti lietuviškus pa-pročius ir tradicijas. Gal aš kada nors gyvensiu Lietuvoje, kai ji bus laisva ir turės geras valdo-vus.

Vita Zukauskaitė,

Kr. Donelaičio lit. m-las V kl. mokinė.

VISI... TIK NE TOMAS

Visi Tomo šeimoje labai gra-žiai grojo muzikiniais instru-mentais. Jis mokėsi skambinti pianinu ir groti gitara, bet jam labai nesisekė. Jo šeima grō-davo net ir koncertuose. Vieną kartą net ir jį nuotrauka bu-vo laikraštyje, nes žmonės juos labai pamėgo. Tomui buvo la-bai nesmagu, kad jis negalėjo dalyvauti ir su jais pasidžiaugti.

Jis neturėjo talento muzikai, bet jis buvo labai geras sport-ininkas. Jis lošė beisbolą ir vis buvo geriausias žaidėjas sa-vo komandoje. Bet jam tas ne-buvo labai svarbu. Jis vistiek norėjo dalyvauti su savo šeima. Kartą jam uždavė mokytojas nueiti į meno institutą ir išsi-rinkti paveikslą, kuris jam la-biausiai patinka. Tada jis tu-rėjo pats kopijuoti tą paveikslą. Jis buvo išrinkęs paveikslą, kuriame buvo zebra, nes zebro spalvos priminė jam beis-bolo uniformą. Jis labai gražiai nupiešė ir jis suprato, kad jam tikrai patinka piešti. Nuo to laiko jis dažnai eidavo į meno institutą pažiūrėti, kokie ap-veikslai ten buvo.

Už kelių mėnesių jo šeima vėl ruošėsi koncertuoti. Jis labai norėjo kaip nors prisidėti. Jis sugalvojo, kad jis nupieš plakatus, skelbiančius jų kon-certą. Kitą rytą laikraštyje bu-vo nuotrauka šeimos, atsisotju-sios šalia jo plakato. Kaip jie džiaugėsi, o ypač Tomas. Dabar ir jis tikrai priklauso savo šei-mai!

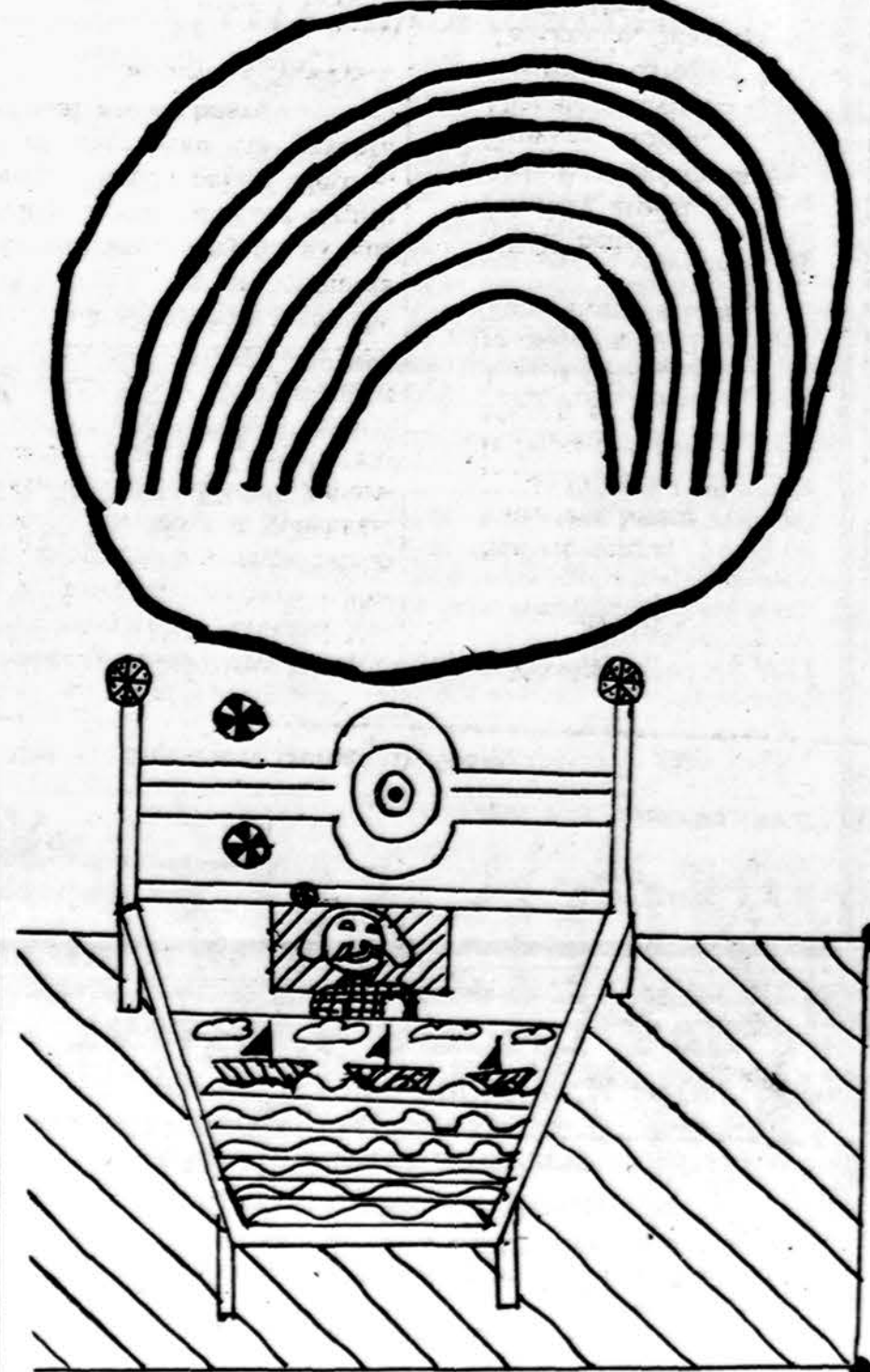
Angėlė Žvinkytė, 5 skyr.,
Lemonto Maironio lit. m-la

SPORTAS

Aš bėgu, šoku ir staiga jau guliu ant storo matracio, o lazdai dar laikosi ant dviejų stiebų. Tai vienas iš mano mėgiamiausių sportų — šokimas į aukštį. Prieš tris metus aš pirmą kar-tą pabandžiau šį sportą, be-man visai nesisekė. Praeitais metais viena mano draugė, ku-ri labai gerai šoka, patarė mai-šį sportą pabandyti, nes aš tu-riu stiprias kojas. Aš pabar-džiau ir netrukus visai nebė-gai šokau. Turfu vieną proble-mą: aš negaliu gerai atlekti nugaros, o tai yra labai sva-bus judesys šiame sporte. Vi-tiek man gerai sekėsi, nes aš laimėjau dvi pirmąsias vietas o viso miesto rungtynėse ke-virtą vietą. Šokimas ir aukš-tyra tikrai labai įdomus sportas.

Indrė Čupinskaitė,

Toronto Maironio lit. m-las mokinė ("Mūsų pasaulis")

Valvorykštė ir Vienaragis. Piešė Laura Lapšytė. Dariaus - Girėno lit. mokyklos mokinė.